Tatlı - Sert
KAVAKLIDERE
Deser Şarapları
Piyasaya çıkarıldı
Kavaklıdere Şarabları Ltd. Şti.
ANKARA

Cumhuriyet

22 inci yıl Sayı: 7647

KURUCUSU: YUNUS NADİ
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298, İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Pazartesi 3 Aralık 1945

ANTALYA
Umumi Nakliyat T.A.Ş.

İstanbulda seçim dün ikmal edilemedi

İkinci seçmenlerden 50 kişinin rey vermeğe gelmemesi nisabı temin edemedi, seçimin neticesi çarşambaya kaldı

Kocaelinde Amiral Şükür Okan, Ahmed Abasıyanık, İzmirde Sedad Dikmen, Denizlide Cemil Çalgüner, Muğlada Abidin Çakır milletvekili seçildiler

Dün şehrimizde yapılan seçimden bir intıba: Bir aday, Üniversite bahçesinde toplananlara nutkunu dinletiyor

Merhum Galib Bahtiyardan açık bulunan İstanbul milletvekilliği için dün seçim yapılmış, fakat 1422 ikinci seçmenin rey vermesi lâzım gelirken ancak 1377 kişinin rey verdiği kayıdlardan anlaşıldığından milletvekilliği seçimi kanunu hükümlerine tevfikan bu miktarın doldurulması için seçim çarşamba günü 14 e tehir edilmiştir. Reylerini vermiyenler çarşamba günü Belediye Meclisi odasına konulacak olan sandığa reylerini atacaklardır. Bundan sonra sandık açılarak tasnif yapılacaktır. İstanbul şehri dahilindeki ikinci seçmenlerin sayısının 1777 olduğu yoklama neticesinde anlaşılmıştır. Bunun onda sekizi olan 1422 seçmenin rey vermesi lâzım gelmektedir. Maamafih çarşamba günü kaç kişi müracaat ederse etsin muayyen saatte sandık açılarak sayılacaktır. İlgili memurlar bugünden itibaren bu ikinci seçmenlerin evlerine müracaatle çarşamba günü reylerini kullanmaları-

— Arkası sahife 3, Sü. 5 te —

Ankarada toplanan Beşinci Dil Kurultayına iştirak etmek üzere şehrimizden giden Üniversite Rektörü General Tevfik Sağlam ile diğer profesörler, dün avdet etmişlerdir.
Yukarıki resimde, Cumhur Başkanımız, Kurultay üyelerine verdikleri çayda, profesörlerle ve Başbakanımızla görüşürlerken görülmektedir.

İranda Rus aleyhdarları işlerinden uzaklaştırılıyor

Tahranda büyük bir diplomatik faaliyet hüküm sürerken, Meraga şehrine giren «Demokrat» lar da, Valiyi ve garnizon kumandanını idam ettiler

Tahran 2 (a.a.) — Reuter'in özel muhabiri bildiriyor:

İran Başbakanı Hakimi, Tahran belediye başkanı Gulam Hüseyinden istifa etmesini istemiş ve yerine Rus taraftarı telâkki olunan P. T. T. Bakanı Mahmud Neriman Tahran belediye başkanı tayin etmiştir.

Diğer taraftan, Sovyetler yüksek mevki işgal etmekte olanlardan en az altı kişinin değişmesini istediklerinden, pek yakında hükûmette bazı değişiklikler yapılacağı sanılmaktadır. Rusların istemedikleri bu altı kişi, İç İşleri Bakanı Halil Fehimi, genelkurmay başkanı General Ârâ, Tahran askeri komutanı İmad Mukaddem, polis müdürü Zarra-

— Arkası sahife 3, Sü. 2 de —

Sovyetler kimden korkuyor?

Atom sırrının açığa vurulmaması Moskovayı endişeye düşürmüş

Londra 2 (a.a) — Ruter'in Moskova muhabiri «sansür edilmemiş telgraf» olarak vasıflandırdığı bir telgrafında şunları yazmaktadır.

«Moskovadaki yabancı müşahitler, Sovyet Hükûmetinin daha iyi bir milletlerarası işbirliği kurulması yolunda ki isteğinin müsbet delillerini pek yakında vereceğini zannetmektedirler.

Mamafih öyle zannediliyor ki, Konferanslarda Sovyet Murahhasları pazarlıklara devam edeceklerdir. Sovyet basını ve radyosu, Sovyet hükûmetince, Rus menfaatlerine zıd telâkki edilen şahıslara ve hareketlere karşı hücumlarına devam edeceklerdir.»

Reuter muhabiri yazısına şöyle devam ediyor:

Bundan bir kaç gün evvel, yüksek Sovyet ricalinden birine, Sovyetler Birliğinin diğer memleketlere karşı neden bu kadar şüphe beslediğini sordum. Bana müstehzi bir tarzda şu cevabı verdi:

«— Amerika, İngiltere ve Kanadanın atom bombası sırrının paylaşılmasını reddetmelerinin karşılıklı güvenin kurulmasına yarıyacak bir hareket olma-

— Arkası sahife 3, Sü. 1 de —

Barış yaklaşıyor mu? Yoksa uzaklaşıyor mu?

Almanyanın kayıdsız şartsız teslim olduğu gündenberi, yedi aya yakın bir zaman geçti. Japonya, aman dileme vesikasını imzalıyalı ise, dün üç ay tamam olmuştur. Ortada, dünyanın barışa doğru gittiğini gösteren hiç bir işaret yoktur. Işin fenası, hattâ barışın lâfı bile edilmez olmuştur.

Her nekadar, eylûl 1939 dan 2 eylûl 1945 e kadar 6 yıl, 1 gün süren bir dünya harbinin barışını 5-6 hafta içinde başarıp milletleri susadıkları sulha, sükûna ve huzura kavuşturmak mümkün değilse de, arada müsbet bir iş görülmeden geçip giden aylara acımamak da mümkün değildir.

Birinci Dünya Harbinin son mütarekesi 11 kasım 1918 de Almanya ile imzalandıktan sonra, barış konferansının Müttefikler arası ilk hazırlık toplantısı 12 ocak 1919 da Parisde yapılmış ve ilk alenî ve resmî toplantı, büyük törenle 18 ocakta olmuştu. Demek ki mütarekenin imzasından sonra,, 68 inci günde barış konferansı işe başlamıştı. Versailles barış andlaşması adını alan sulh muahedenamesi ise 26 haziran 1919 da imzalanmıştı. Böylece mütarekeden sonra 7 ay, 17 gün ve barış konferansının açılışından sonra ise 5 ay 10 gün sonra sulh imza edilmişti. Versailles barışının bir kadar uzamasına, o zaman Alman murahhaslarının andlaşmayı imzalamaktan istinkâf etmiş olmaları sebebiyet vermişti: Yoksa, sulh bir buçuk ay daha evvel imza edilebilirdi.

İkinci Dünya Harbinde ise, Almanyanın kayıdsız şartsız teslim oluşundan sonra, 7 aya yakın bir zaman geçmiştir; 8 aralıkta 7 ay tamamlanmış olacaktır.

Bu 7 ay içinde, barış yaklaştı mı; yoksa ukazlaştı mı? sualine verilecek cevab, asla müsbet değildir. Çünkü barışa doğru hiç bir adım atılmamış, henüz hiç bir ihtilâf, hiç bir mesele halledilmemiştir. Bilâkis, her gün yeni yeni ihtilâflar ortaya çıkmaktadır. Yukarıda söylediğimiz gibi artık barışın lâkırdısı bile edilmez olmuştur. Geçen harbin barışını geciktiren mağlûb Almanyanın sulh şartlarını ağır bularak andlaşmayı imzalamak istememesi olduğu halde, bu defa galib Müttefikler arasındaki anlaşamamazlıklar sulhun gecikmesine sebeb olmaktadır.

Bu durumun en birinci mes'ulü, Moskova olduğunu da, artık Sovyet Rusyadan başka herkes anlamış bulunuyor. Yoksa, ilk önce teslim olan İtalya, başta olmak üzere, büyük küçük bütün mağlûb Mihver devletleri, barışa teşnedirler. Sovyetler Birliğini teşkil eden milletlerin de barışı özlediklerine ve istediklerine şüphe yoktur. Fakat, Moskovadaki yoldaşlar başka türlü düşünüyorlar ve her gün yeni bir ihtilâf çıkararak işi uzatıyorlar. Onların, bu yola girmesinde, İngiltere ile Amerikanın takib ettikleri yumuşak siyasetin büyük

***

— Arkası sahife 3, Sü. 4 te —

Yeni Partinin ismi ne olacak?

Müessislerce istenen «Kemalist Demokrat» isminin, hükûmetçe kabul edileceği şüpheli görülüyor

Celâl Bayarın, evvelâ Halk Partisinden istifa etmesi ve Genel Başkanlığa kendi görüşünü bildirmesi icab ediyor

Ankara 2 (Telefonla) — C. H. P. den çıkarılan milletvekillerile ve bilhassa yeni partinin lideri bulunan, İzmir milletvekilliğinden müstafa eski Başbakan Celâl Bayarla yaptığım mülâkattan sonra, yeni partiye müsaade edilip edilmediği, partinin merkezi ve ismi hakkında bütün yazılanlarım henüz mevsimsiz olduğu anlaşılmaktadır.

Bununla beraber Refik Koraltan'ın, son Parti Grupu toplantısındaki müdafaa şekli, yeni partinin prensipleri hakkında bazı belirtileri ortaya koymuştur.

Refik Koraltan'ın önceden hazırlanmış ve bir çok nüshalar halinde teksir edilmiş müdafaanamesi 'Celâl Bayarın başkanlığında yapılan Dörtler toplantısında hazırlanmış olduğu hissini vermiştir.

Yeni bir parti teşebbüsüne geçmiş olmasına rağmen Celâl Bayar, C. H. P. den henüz çekilmiş değildir. Bu vaziyet, Celâl Bayarın Partiden çekilmeden önce C. H. P. Başkanlığına kendi görüşünü gösterir uzun bir lâyiha takdim edeceği zannını uyandırmaktadır.

Diğer taraftan, söylendiğine göre yeni kurulacak partiye, müessisleri «Kemalist Demokrat Partisi» adını vermek istemektelerse de Kemalizm yolunun C. H. P. için de tutulan yol olduğunu gözönüne alarak hükûmetçe bu isimde bir partiye müsaade edilip edilmiyeceği düşünülmektedir.

İzmirde intıbalar

İzmir 2 (Telefonla) — Celâl Bayarın yeni bir parti kuracağı haberi İzmirde

— Arkası sahife 3, Sü. 4 te —

Yeni parti Ankarada nasıl karşılandı

ULUSUN MAKALESİ

«Celâl Bayarın Kemalizm davasına ve Türk devrim geleneklerine uygun bir muhalefet partisi kurmağa muvaffak olmasını biz de kendisi kadar dilemekteyiz.»

Ankara 2 (Telefonla) — Falih Rıfkı Atay yarın çıkacak «Ulus» gazetesindeki makalesinde eski Başbakan Celâl Bayarın bir parti kurmak üzere olduğunu ve partisinin programını yakında yayınlayacağını gazetecilere söylemiş bulunduğunu belirterek şöyle demektedir:

«Bu haberi memnunlukla karşılamamak için hiç bir sebeb yoktur. Cumhur Başkanının 1 kasım nutkunda Cumhuriyet Halk Partisi karşısında bir muhalefet partisi bulunmamasının demokrasimiz için bir eksiklik olduğundan bahsetmiş olduğu hatırlardadır. Cumhuriyet Halk Partisinin devrim ve milli kalkınma prensiplerile, yeni muhalefetin prensipleri arasında ne farklar bu-

— Arkası sahife 3, Sü. 2 de —

Bursa belediyesinin geliri

600 kişilik bir memur kadrosile idare edilen teşkilât hakkında Belediye Reisi izahat veriyor

Bursa Belediyesinden şu tezkereyi aldık:

«Gazetenizin 15 Kasım 1945 tarih 7634 sayılı nüshasının 1 inci sahife 2 nci sütununda - Bursa Belediyesinin varidatı nereye gidiyor? - başlıklı yazının aşağıdaki şekilde düzenlenmesini rica ederim.

Bursa Belediyesi, 2 milyona yaklaşan bütçesi olmadığı gibi imar işleri için ancak 50,000 lira kadar az bir para ayırmış değildir. Ve 600 memuru bulunmamaktadır. Belediyenin 7 aylık muhammen 1945 bütçesi 700,000 liradır. Belediyeye bağlı elektrik, su ve otobüs olmak üzere üç katma bütçeli idaresi vardır. Katma bütçeler yekûnu zamlarla birlikte 600,000 lira kadardır.

700,000 liralık Belediye bütçesinin bir kısmı kanunî mükellefiyetlere % nisbetinde ayrılmakta ve bundan başka da temizlik ve aydınlatma işlerine 135,000, sıhhî ve içtimaî muavenet kısımlarına 106,000, kanunî iştirak hisselerine 40 bin, mezbaha hizmetlerine 30,000 lira ve bundan başka bir çok belli başlı Belediye hizmetlerine tahsisat tefrik edildikten sonra imar işlerine de (bu işler için istihdam edilen memur ve müstahdemler ve ameleler hariç) 240,000 lira ayrılmış bulnnmaktadır.

Katma bütçelerin icab ettirdiği vazifelerin idamesine yarıyacak tedbirler dikkatle takib edilmekte ve mevzuatın emrettiği şekilde tecdid akçeleri, borç itfası, yeni araç ve makinelerin mübayaasına kısımlar ayrılmakta ve gerek Belediye bütçesi ve gerekse katma büt-

Bursa Belediye Reisi Edib Akyürek

çeler işin icab ettirdiğinden fazla memur ve müstahdem kadrolarına bo-

— Arkası Sa. 2, Sü. 7 de —

Türk ihrac malları çok pahalı

İngilizler, bu fiyatla mal satamıyacağımızı açıkça söylüyorlar

Londra 2 (a.a.)— Haftalık «Great Britai and The East» dergisi Türkiye ile İngiltere arsındaki ticarî mübadeleyi inceliyerek şunları yazmaktadır:

«İngilterenin Türkiye ile olan ticareti nazik bir durum arzetmektedir. Bu durum bütün ilgililere endişe veriyor. Bu

— Arkası sahife 3, Sü. 3 te —

Birleşmiş milletler!..

SPOR

Beşiktaş Yunan takımını 1 - 0 yendi

Şehrimizde bulunan Yunan Enosis takımı dün ikinci maçı Beşiktaşla yapmış ve 1 - 0 yenilmiştir. Yukarıki resimde, Beşiktaşlıların Enosis kalesine yaptıkları güzel bir akını göstermektedir. Bu maça aid arkadaşımız Eşref Şefiğin yazısı ikinci sahifemizdedir.

SPOR

Beşiktaş Yunan takımını 1 - 0 yendi

Biz, stadlarda çok büyük kargaşalıklarla, aşırı intizamsızlıklarla karşılaşmağa alışmışıktır. Fakat şimdiye kadar gördüklerim içinde dünkü gibisine hiç mi hiç rasgelmemiştim.

Misafir oyuncuları bile doğru dürüst içeri alamadık. Bir ana baba günüydü dün Beşiktaş sahasının önleri... Ne kulübcüler, ne de memurlar vazifelerini yapamadılar. Esasen işleri oluruna bırakmışlar. Ahaliyi intizama sokmaktan ziyade, seyirci haleti ruhiyesi içinde idiler. Ne yapalım biz bunları çekip gideceğiz. Teşkilât sahaların istiab haddinden fazla bilet satılmamasını temin edinciye kadar ecnebi misafirlere karşı da mahcub olacağız...

Maçın tafsilâtı

Yunan takımı, eski Peranın forması rengini giymiş, büyük Türk bayrağı ellerinde olarak alkışlar arasında sahaya çıktı. Yunan kadrosu cumartesi günkü tertibini biraz değiştirmişti.

Beşiktaşlılar şöyle çıktılar:

Mehmed Ali - Yavuz, Vedii - Çaçı, Hiristo, Hikmet - Vedi, Şükrü, Kermi, Şeref, Faruk.

Takımda Hakkının bulunmayışı, Şükrünün rahat oynamasını epey güçleştirdiğini maçın ilk dakikalarında farkettik. Oyun sönük başladı. On dakika kadar sönük devam etti. Beşiktaşlılar derinlemesine, uzun paslı oyunlarını henüz açamadılar. Kale önlerinde topları kolay paylaşamamak yüzünden iki fırsat kaçırdılar.

On dördüncü dakikadan itibaren Beşiktaşlılar, hücum hususunda daha üstün oynamağa başladılar. Yunan müdafaası telâşa düşmeden vazifesini şimdilik görüyor, top çok defa Yunan nısıf sahasında oynanıyor.

On beşinci dakikada Vecdinin Şükrüden alıp kafa ile kaleye doğrulttuğu topla bütün seyirciler heyecana kapıldılar, on dokuzuncu dakikada da Şükrünün mükemmel bir şütünü Yunan kalecisi zorla kornere çıkardı. Yunanlılar, top havadan oynandığı zamanlar Beşiktaşla müsavi görünüyorlar. Yerden oynandığı vakitler Beşiktaş daha hâkim çalışıyor.

Beşiktaş baskılı oynadığı halde gol çıkaramıyor. Bunun sebebleri arasında Şükrü gibi atak ve süratli bir elemanı hazırlayıcılık vazifesi olan sağ içe vermişler. Merkez muhacim yerindeki Kermi ise kale önlerinde kâfi derece süratli hareket edemiyor.

Otuz ikinci dakikada Beşiktaş kalesine inen Yunanlılar sayı yapmak için epey gayret sarfettiler. Fakat neticeyi kafa vuruşlarile aradıklarından muvaffak olamadılar. Birinci devrenin bitmesine beş dakika kala Yunanlılar Beşiktaş nısıf sahasına soldan girdiler. Fakat şütleri yumuşak ve isabetsiz olduğundan bir şey yapamadan döndüler. Oyun hâlâ heyecansız, Yunan takımı da gol yapmaktan fazla gol yaptırmamak tarzında oynadığı için maç bu hareketsizliğinde devam edeceğe benziyor. Kırk dördüncü dakikada Yunan kalecisi topu tutarken düştü, sakatlandı. Maçın birinci devresi 0-0 beraberlikle bitti.

Yunan kalecisini sedye ile çıkarıyorlar. Fena düştüğü belli, ikinci devreyi oynıyamıyacak galiba...

İkinci devreye, Beşiktaşlılar sağ muavinleri Hikmeti Saimle değiştirerek çıktılar. Bu tertibin de oyunun tesirini artıracağı şüphelidir. Kanaatimce, tadilât hücum hattında yapılmalıydı. Beşiktaşlılar böyle bir hücum hattile çıkmamış olsaydılar, çoktan bir iki gol atmışlardı.

Hücum hattı tertibinin bozulmasına sebeb olan Hakkının oynamamasını da anlıyamadık. Çünkü kendisi seyrciler arasında, sıhhatli ve afiyetli oturuyordu. Ne ise işlerin böyle oluşu iki şeye yaradı. Birincisi haftaya Yunan takımının oyunları kalabalık olacak.. Bir de, ikinci maçta yenmemekle kibar misafirperverlik göstermiş olduk. Oyun, birinci devrede olduğu gibi, ekseriya Yunan nısıf sahasında geçiyor, fakat netice yok, hareketler de iştihasız ve sönük...

On yedinci dakikada, sahaya bir tekir kedi girdi. Halk şaşırmış mahlûku kışalıyarak eğlenmeğe başladılar. Tekir kedi de adamakıllı ürktü. Koşarken Beşiktaş kalesinin içinden geçti. Bakalım uğur mu getirecek, uğursuzluk mu?.

Kedi hâdisesine halkın verdiği ehemmiyetten de maçın ne kadar heyecansız gittiği anlaşılır. Ortadaki iki takımın oyunu öyle göz ayıramıyacak gibi değil... Yirmi sekizinci dakikada Yunan kalesi önünde bir Beşiktaş hücumu penaltı ile neticelendi. Şükrü sıkı çekerek ilk Beşiktaş golünü yaptı. Gönül isterdi ki, bu ilk gol Beşiktaşın güzel bir kombinezonu ile yapılsın... Gelişigüzel bir oyun içinde adeta bocalayan Beşiktaşlılar neticeyi başka bir şekilde değiştiremediler. Bu suretle devam eden maç da Beşiktaşın 1-0 galebesile bitti.

Eşref Şefik

İstanbul - İzmir güreş maçları bitti

İstanbul - İzmir arasındaki serbest güreş müsabakaları da dün Fatih Ihtısas Kulübü salonunda yapıldı. Salonun darlığı, halkın gösterdiği rağbeti karşılamıyacak vaziyette olduğu için gelenlerin bir çoğu geri dönmeğe mecbur olmuştu. Yakında yapılacak uluslararası müsabakalara hazırlık vesilesile tertiblenen müsabakalar şu suretle sona ermiştir.

56 kilo: Fehmi (İstanbul) Hasan (İzmiri) 8.04 dakikada tuşla yendi. 61 kilo: Halil (İstanbul) Salih (İzmiri) 1,50 dakikada yendi. 66 kilo: Servet (İstanbul) Ali (İzmirli) ekseriyetle yendi. 72 kilo: Servet Meric (İstanbul) Hüseyin (İzmiri) 4.40 dakikada tuşla yendi. 79 kilo: Ali (İzmir) Faik (İstanbula) ittifakla galib. 87 kilo: Muharrem (İzmir) Ali Ahmed (İstanbula) ittifakla mağlûb.

İzmir bölgesinden ağır sıklet güreşçi gelmediğinden, ağır sikletler arasında evvelki gün ve dün müsabaka yapılamamıştır. Evvelki gün yapılan Greko-Romen güreşleri 1-0 kazanan İstanbul takımı, dünkü serbest güreşleri de 2-4 kazanmıştır.

İstanbul boks birinciliğini Elektrik takımı kazandı

Galatasaray kulübünde yapılan İstanbul boks birinciliğini 31 sayı ile Elektrik takımı kazanmıştır. Galatasaray 15 sayı ile ikinci, Kaşımpaşa da 8 sayı ile üçüncü olmuştur.

Dumlupınar koşusu

Okullar arası tertib edilen Dumlupınar kır koşusu dün Mecidiyeköyünde 2000 metrelik bir yol üzerinde yapılmıştır. Mevsimin ilk kır koşusunda Haydarpaşa lisesinden Adnan Ölçen bu mesafeyi 8,26 dakikada koşarak birinci, Sanat okulundan Cavid 8,30 da ikinci, Haydarpaşa lisesinden Ali Polat 8,34 dakikada üçüncü olmuşlardır.

Galatasaray nihayet bir maç kazandı

Dün Mecidiyeköyünde yapılan hususi bir maçta Galatasaray takımı, Süleymaniyeyi 3 - 2 mağlûb etmiştir.

Dün Ankarada yapılan at yarışları

Ankara sonbahar at yarışlarının on birinci haftası dün soğuk bir havada Hipodromu dolduran mutad seyirci kalabalığı önünde yapıldı. Çok güzel ve muntazam bir şekilde cereyan eden koşular meraklılar tarafından heyecanla yakından takib edildi. Çifte bahsin birinci ayağını teşkil eden Yenişehir koşusu Ahmed Atmanın Fettanı, ikinci ayakta tayların teselli koşusunda Nuri Oğlakçının Minesi, ikili bahsin bulunduğu büyük Arabların handikapında Fikret Yüzatlının Fışfışı kazandı. Bu koşuda Donjuanın ikinci gelmesile ikili bahis 58,65 kuruş gibi çok yüksek bir para verdi.

Koşuların teknik neticeleri:

Birinci koşu:

Üç ve daha yukarı yaştaki yarım kanların handikapı. Mesafesi 1800 metre.

Bu koşuya kayıdlı bulunan Abdurrahman Tüterin Burgazı koşturulmadığından Orhan Mekerin Saberefttarı birinci addolundu.

İkinci koşu: (Yenişehir koşusu)

Üç ve daha yukarı yaştaki safkan İngilizler. Mesafesi 1400 metre.

Ahmed Atmanın Fettanı birinci, Kara Mehmedin Gelinciği ikinci, Orhan Sonayın Kibarı üçüncü.

Müddet: 1,35 dakika. Bitirişteki fark: Bir boy, bir boy, yarım boy. Bahsi müşterek ganyana: 185, pilâseler: 105-105 kuruş verdi.

Üçüncü koşu:

İki yaşında ve kazançları yekûnu bin lirayı doldurmıyan safkan İngiliz taylarının teselli koşusu. Mesafesi 1400 metre.

Nuri Oğlakçının Minesi birinci, Fikret Yüzatlının Yoncası ikinci, Vilyam Jironun Roketi üçüncü.

Müddet: 1,33 dakika. Bitirişteki fark: Bir boy, yarım boy, Bahsi müşterek ganyana: 225, pilâşeler: 145 - 180 kuruş verdi. Bu koşuya kayıdlı bulunan Çukurova koşturulmadı.

Dördüncü koşu: Üç yaşındaki saf kan Arab tayları. Mesafesi 1000 metre.

Ahmed Gelişin Kovboyu birinci, Ahmed kesebirin Yundu ikinci, S. Özyörenin Venüsü üçüncü.

Müddet 1,07 dakika, bitirişteki fark: Bir boy, bir boy bahsi müşterek ganyana: 2,25; pilâseler: 165 - 180 kuruş verdi.

Beşinci koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki saf kan Arabların handikapı. Mesafesi: 2500 metre.

Fikret Yüzatlının Fışfışı birinci, F. Özbekin Donjuanı ikinci, Nuri midillinin Çağlayanı üçüncü.

Müddet: 2,24 dakika. Bitirişteki fark: Bir boy, bir boy, bir baş bahsi müşterek ganyana: 540; pilâseler, 200 - 410 - 190 kuruş verdi. Tarzan koşturulmadı.

İkinci ve üçüncü koşular arasındaki çifte bahiste (Fettan - Mine) kombinezonu 10 lira; beşinci koşu üzerindeki ikili bahiste (Fışfış - Donjuan) kombinezonu da 5865 kuruş verdi.

JANE EYRE
Pek Yakında Çıkıyor.
Çıkaran: TÜRKİYE YAYINEVİ Ankara Cad. 36

TÜRKER ACAROĞLU
Çocuk Şiirleri Antolojisi
50 şairimizin seçilmiş 150 çocuk şiirini güzel bir kapak ve nefis bir baskı halinde bu kitabda bulacaksınız. Fiatı: 150
BERKALP KİTABEVİ — Ankara

Şehir haberleri

İngiltere ile ticaretimiz

Son günlerde bazı müşküller ortaya çıktı

Son zamanlarda memleketimizden muhtelif İngiliz firmalarına yapılan sipariş ve taleblere karşı garib bir durum alındığı göze çarpmaktadır. İthalât tacirlerinin ilgili makamlara yaptıkları müracaatlerden de öğrenildiğine göre bütün harb müddetince Türk firmalarına azami kolaylık ve tediye kolaylığı gösteren İngiliz firmaları bile şimdi akreditifin açılmış ve mal bedelinin garantiye alınmış olduğuna dair kat'i teminat istemektedirler. Harbin bitmesile İngiliz firmalarile daha müsaid şartlarla ve kolaylıklarla sıkı ticari münasebetler ümid edilirken böyle bir durumun hasıl olmasının hangi sebeblerden ileri geldiği kestirilememekte ve hayretle karşılanmaktadır.

İngilizler, her ne olursa olsun iki dost memleket arasında en yakın bir zamanda daha sıkı bir işbirliği yapılacağını muhakkak görmektedirler.

Ticaret Odası başkanları Ankarada toplanıyor

Ankaraya davet edilmiş olan İstanbul, Ankara ve İzmir Ticaret Odaları başkanlarile umumi kâtibleri bugün Ticaret Bakanlığında toplanacaklardır. İzmirde yapılan başlıca Ticaret Odaları temsilcileri toplantıları sonunda Ticaret Bakanlığına yapılmasına karar verilen ve her biri harb sonrası ekonomik değişikliği için büyük önem taşıyan tekliflerin şifahen izahı ve tatbiki için üç büyük Oda başkanının Ankaraya gitmeleri kararlaştırılmıştı. Bu kararar üzerine Ticaret Bakanlığı, Oda başkanlıklarının 3 aralıkta Ankarada bulunmalarının uygun olacağını bildirmiştir.

Oda başkanlarının Ankara temasları belki de bir hafta kadar devam edecektir. Yapılan teklifler Ticaret, Ekonomi, Tekel ve Ulaştırma Bakanlıklarını ilgilendirmekte olduğundan temaslar da bu Bakanlıklarla yapılacaktır.

Prenses Dürrüşehvar bu akşam Ankaraya gidiyor

Bir müddettenberi İstanbulda bulunan Berar Prensesi Dürrüşehvar, dün şehirde bir gezinti yapmıştır. Prenses Dürrüşehvarın, bu akşam Ankaraya gitmesi muhtemeldir.

İthalâtçı Birliklerde müracaat bürosu

İthalâtçı birlikleri muamelâtında yapılacak değişiklikler için Birlikler umumi kâtibliği bir sirküler hazırlamıştır. Bu sirküler bütün ithalâtçı ve ihracatçılara tamim edilecek ve bundan sonra birliklerde muameleler buna göre yapılacaktır.

Yeni vaziyette birliklerde bir müracaat bürosu kurulmaktadır. Tacirler ancak bu bürodaki üç memurla temas edecek, bu temas ancak verilen evrakı kabul veya redden ibaret olacaktır. Diğer memurların tacirlerle hiç bir teması bulunmıyacaktır. Her tacir, muamelesini sirkülere göre hazırlamağa ve tam olarak birliğe vermeğe mecburdur.

Mülkiyelilerin toplantısı

Mülkiyenin kuruluşunun 68 inci yıldönümü vesilesile, bu aym dördüncü salı günü saat 19,3 da, Taksim gazinosunda bir toplantı yapılacaktır. Bütün mülkiyelilerin toplantıya iştiraki rica edilmektedir.

İki analı, iki babalı çocuk

Ankara ikinci asliye hukuk mahkemesince, Yüksek Ziraat Fakültesi memurlarından bir kızın, elindeki nüfus kâğıdının ve nüfus kütüğüne geçirilmiş kaydın değiştirilmesi isteğile açtığı dava, tahkikat sırasında beklenilmedik safha ortaya koymuştur. Gerede ile Düzcede bulunan bazı kimselerin istinabe yolu ile alınan ifadelerine göre, davacı, -Bakiye veya Mualla- iki isimli, başka başka iki babalı, iki analı görünmektedir. Ayni zamanda, kendisinin dünyaya geldiği yer de, Gerede ve Düzce olmak üzere, ikileşiyor. Bu vaziyet karşısında, işin doğrusunun öğrenilmesi için, mahkemece tahkikat genişletilip derinleştirilmektedir.

Sarhoş şoförün yaptığı kaza

Evvelki gece sabaha karşı, saat beşi yirmi geçe, bir otomobil kazası olmuştur. Şişlide Osmanbeyden geçen 2500 plâka numaralı otomobil, bir elektrik direğine çarparak, taksinin ön kısmı hasara uğramıştır. Şoför Ahmedin yanında bulunan, Tarlabaşı caddesinde 39 numaralı evde oturan Rifat, sağ ayağından hafifçe yaralanıp, Şişli Etfal hastanesinde ayak tedavisi yaptırılmıştır. Kazayı müteakib şoför Ahmedin yapılan muayenesinde, içkili halde otomobil kullandığı anlaşılmıştır. Tahkikata devam olunmaktadır.

Bir infilâk maddesile parçalanan Genç

Ramide Boşnak mahallesinde 7 numaralı evde oturan Alinin oğlu 17 yaşında Bekir Sakar, evvelki gün, Bakırköyü civarında gezinirken yerde bulduğu katı bir cismi elinde evirip çevirirken birden bu cisim patlıyarak, Bekir Sakar parçalanmıştır. Çok eskiden, infilâk etmeksizin ücra bir kenara düşüp kaldığı sanılan bu infilâk edici maddenin patlamasile ölen gencin cesedi muayene ve gömülmesine müsaade edilmiştir.

Basın Birliği kongresi

Geçen defa ekseriyet olmadığından dolayı toplanamıyan İstanbul Basın Birliği kongresi bugün saat on dörtte Eminönü Halkevinde toplanacaktır.

Merhum Tevfik Kutun mezarını ziyaret

Eski Millî Eğitim müdürü rahmetli Tevfik Kutun Merkezefendideki kabrini dün öğretmen arkadaşları ziyaret ederek ölümünün yıldönümü münasebetile hatırasını taziz etmişlerdir.

İngiliz çocuklarının resim sergisi

Dört ile on yedi yaş arasındaki İngiliz çocuklarının hazırladıkları resim sergisi, İngiliz kültür heyeti tarafından önümüzdeki çarşamba günü Beyazıddaki İnkılâb müzesinde açılacaktır. Sergiyi, Valî Dr. Lütfi Kırdar açacaktır.

Ord. Prof. Dr. F. Neumark'ın konferansı

Eminönü Halkevi 5 inci yıl müstakil konferanslarından 1 incisi İktisad Fakültesi Ord. Profesörlerinden F. Neumark tarafından 3-12-945 pazartesi günü saat 18,40 ta (Vergi reformu) mevzuunda verilecektir. Saat 18,30 da Rektör Tevfik Sağlam 5 inci yıl konferansları için bir açış sözü söyliyecektir. Herkes gelebilir.

40 kuruşa deve eti

Bursa (Muhabirimizden) — Şehrimizde bir deve kesilerek satılmıştır. Bu deve 368 kilo gelmiştir. Deve etinin kilosu 40 kuruştan verilmiştir.

İKTIBASLAR

Avrupada kış

Bu sene bir çok kimselerin gıdasızlık, mahrukat noksanlığı ve ilâçsızlık yüzünden öleceği tahmin olunuyor

Dünyaya yaşama hünerini öğretmiş olan Avrupa, ihanetlere, nazilere ve Quisling'lere kafa tutmağa hazırlanmıştı; fakat; yaşıyabilmek için, kendi kurtuluşundan ileri gelme fenalıklarla mücadele zorunda kalacağına ihtimal vermemişti.

Bugünkü Avrupanın, naziler devrindekinden daha kötü şekilde beslendiği, giyindiği ve barındığı, artık hiç kimse için bir sır değildir. Hitler, dört sene müddetle, işgal altındaki Avrupanın tek mil ekonomisini, sırf Almanya lehine olarak tertiblemişti. Almanyanın bozgunile beraber, sun'î şekilde yaratılan yeni iktisadî nizamın da yıkılacağı muhakkaktı.

Bir kaç aylık hürriyetten sonra, bugün, Avrupa, feci olacağı anlaşılan bir kışa giriyor. Avrupanın iktisadî kalkınması meselesi, iki nokta etrafında cereyan etmektedir. Kömür ve taşıt. Birinci meselenin halli, ikinci meselenin halline bağlıdır.

Avrupanın «kömüre aç» olduğunu söylemekte mübalâğa yoktur.

Bu kış, Avrupaya saldırması tehlikesi mevcud kıtlıktan bahseden Manchester Guardian gazetesi şöyle yazıyor: «Herkes, Avrupadaki güçlüklerin başlıca sebebi, taşıt kıtlığı olduğunu zannediyor. Bu tahmin tehlikelidir, çünkü, bu güçlüklerin esasını teşkil eden öteki sebebleri gözönüne getirmeğe engel olmaktadır. Avrupa, en başta kömür olmak üzere bir çok iptidai maddenin yokluğundan ileri gelme mahrumiyetlerden mustaribdir. Kömür, tarlaları ekip biçmek, kimyevî gübreler yapmak, gıda maddelerini muhafaza ve nakletmek için zarurî olan muharrik kuvvetin temelidir. Bu gıda maddeleri de, o kuvveti kömür halinde istihsal eden insanlara yedirilecektir.

Avrupa, bir muamma karşısında bulunuyor. Meselâ, Fransanın, şekere şiddetle ihtiyacı vardır. Pancar mahsulü bol olmuştur, fakat Fransa, kömürsüzlükten dolayı bu pancardan şeker çıkaramıyor. Fransız kömürünü, ocaklardan çıkarmak imkânı yoktur, çünkü, Fransız maden işçileri, yeraltında çalışabilecek derecede gıda alamıyorlar. Bu yüzden, pancar mahsulü toplanmıyor, yahud taplanırsa bile bir kısmı çürümeğe mahkûm kalıyor, işçiler de, hep şekersiz ve gıdasız kaldıklarından, kömür çıkarmak kudretini gitgide daha fazla kaybediyor.

Bu fasid daire, gıda maddesi haline getirilmeleri veya muhafazaları kömüre bağlı olan daha başka hububata da şamildir. Kömürsüzlük yüzünden, tezgâhlar, pamuğu kumaş haline getiremiyor, köylerde bulunan toprak mahsullerini, şimendiferler, büyük miktarlarda, şehirlere taşıyamıyor. Son derece sanayileştirilmiş bir medeniyet, muharrik kuvvetinden mahrum kalmış, kötürümleşmiştir.

Bu halin vahim neticeleri olabilir, şiddetli bir kıtlıktan ileri gelme, topyekûn ölüm vakalarile karşılaşılacağını iddia etmemekle beraber bu kış, çok kimsenin, kifayetsiz bir gıda alma yüzünden, ısınamamak ve ilâc bulamamak yüzünden öleceğini tahmin edebiliriz. Çocuklar arasında ölüm vakaları, şimdiden, korkunc bir seviyeye çıkmıştır. Hayatlarının esaslı surette düzeleceğini uman kurtarılmış milletler, hâdiselerin aldığı şekil karsısında hayal sukutuna uğramışlardır. Ümidlerinin boşa çıkması da, oldukça ağır ruhî neticeler doğurabilir. The Watien gazetesinin de yazdığı gibi «Almanlar, Avrupa milletlerinin yumuşak başlı olmadıklarını, kendi zararlarına öğrendiler. Bu milletler, gizli mücadeleye ve çete harblerine alıştırıldılar. Çalışamaz ve kendi meselelerini barış yolile halledemezlerse, cebirle halle teşebbüs edeceklerdir.

Başlıca mesele, sanayi mekanizmasının tekrar harekete getirilmesidir. Bunu yapmak için de kömür lâzımdır. Bu da, ancak Birleşik Amerikanın, batı Avrupaya kömür vermesile kabil olur. Avrupa karasının muhtac olduğu kömürün bir kısmını mutad olarak veren İngiltere, bu iptidaî maddeden yana bizzat sıkıntı içindedir. Katı yakıtlar dairesi müdürü Harold L. Ickes, 20 temmuz 1945 te neşrettiği bir beyannamede, Avrupa durumunu şöyle izah ediyordu: «Avrupanın, kömürden yana, içinde bulunduğu ümidsiz duruma dair son zamanlarda gelen raporları okuduktan sonra şu neticeye vardım ki, harab olan memleketlerdeki sivil halkın ihtiyaçları için, bugünkü tarihten 1 ocak 1946 ya kadar altı milyon ton Amerikan kömürü göndermemiz lâzımdır. Bugün, Avrupada yapılan yarış, kömürle anarşi arasında bir yarıştır. Eğer siyasî ve içtimaî mühim kargaşalıkların önlenilmesi isteniyorsa, Avrupaya derhal kömür gönderilmelidir. Onümüzdeki kış mevsiminde, batı Avrupa memleketlerinin bazılarında öyle bir kömürsüzlük olacaktır ki, eğer vaktinde cezri bir yardımda bulunulmazsa, her türlü kanunî düzeni mahvolabilecektir demekte mübalâğa yoktur.»

Bu altı milyon ton kömürün bir kısmı, bir hediye değil bir iaredir. Yukarıda adı geçen gazeteye göre, İngiliz ve Amerikan orduları, yalnız Fransadan, ayda 300,000 ton kömür almışlardır. 1944 eylûlünden 1945 mayısına kadar bu ordular, Fransız kömür madenlerinden, kendi ihtiyacları için 1,200,000 ton kömür çıkarmışlardır. Normal olarak senede altmış milyon tonu bulan Fransız kömür istihsalâtı, bugün takriben 25 milyon tondan ibaret bulunuyor.

Bu yüzden, Fransızlar, fabrikalarını işletmeğe yetecek kadar kömür bulamadılar. Geçen kış, şehirler, günde ancak dört saat aydınlatılabiliyordu, bu ise, asayişin muhafazasını sağlayacak bir hal değildir. Evlerde, yakacak hemen hemen yoktur, şimaldeki bazı şehirlerde, hararet derecesi takriben sıfıra düşmüştü. Birleşik Amerikanın göndermesi icab eden altı milyon ton kömür, âmme hizmetlerini kısmen ihyaya ve taşıt tertibatını yeni baştan harekete getirmeğe yarayacaktır.

Avrupadaki maden ocaklarından kömür çıkarmak için elzem olan makineli vasıtalara gelince, bunlar, kış ortasından evvel netice veremiyeceklerdir. Bunun sebebi, harbin verdiği zararlar değildir. Rhur ve Sarre kömür ocakları, yüzde on beş, yüzde yirmi beş gibi hafif nisbetlerde zarara uğramıştır. Fransız, Belçika ve Holanda kömür ocakları oldukça iyi durumdadır, fakat makinelerle teçhiz edilmek ihtiyacındadır. Kömür istihsal edebilmek için de gene kömüre ihtiyacları vardır.

Fakat, Avrupa kömür ocakları, her seyden fazla, çalışabilecek halde maden işçisine muhtacdır. Kömür madenlerinde çalışma, yıpratıcı bir şeydir. Son amelesinin midesi boşken, yahud besleyici vasıfları mahdud gıdalarla dolu iken, bu iş görülemez. Holanda maden işçileri, Amerikalı işçilere verilip asgarî had sayılan 3500 kalori yerine, günde 1800 kalorili gıda almaktadırlar. Fransız işçileri, Alman işçileri gibi takriben 1500 kalori alıyorlardı, fakat şimdi tayınları, artırılmış, 2800 kaloriye çıkarılmıştır.

Batı Avrupa kömürünün en büyük kısmını ietihsal eden Rhur kömür ocakları, normal istihsal kudretlerinin yüzde ancak on beşile çalışmakta, Sarre'daki ocaklarda, bu nisbetten pek az yüksek istihsal yapmaktadır. Bunun sebebi, kısmen, işçi yokluğudur. Harb içinde, bu ocaklar, başlıca, Polonyalılarla Çeklerin, mecburî çalıştırılmaları sayesinde işlemekteydi. Bu adamlar şimdi memleketlerine dönmek istiyorlar. Yerlerine işçi bulmak için Alman harb esirleri tedrici surette serbest bırakılmaktadır. Ruhr kömür ocaklarını normal işletmek için zarurî olan 350,000 işçi, bugün gene iş başına geçmiş bulunuyorsa da, adam başına verim, normalden üçte bir nisbetinde düşüktür.

Avrupa tarihinin seyri ve barışın nev'i, Ruhr'da ve Sarre'daki kömür istihsaline bağlı olabilir. 1 ocak 1946 dan evvel, Fransaya, Belçikaya, Holandaya ve Norvece gönderilmek üzere, bu bölgelerden on milyon ton kömür çıkarılmak lâzımdır. Kömür mevsiminin sonu olan 1 nisan 1946 dan evvel on beş milyon tonluk bir kısım sevkedilmelidir. Eğer bu iş yapılırsa ve kurtarılan memleketlerdeki kömür ocakları yeniden istihsal yapabilirlerse, Almanya müstesna, batı Avrupa sanayii, bir sene sonraki devre esnasında ihya edilebilir. Bu kömür olmazsa, batı Avrupa ekonomisi durgunluğunu muhafaza edecek, dünyanın bu kısmındaki medeniyet de yıkılma tehlikesine maruz bulunacaktır.

«Images» den

Ölüm

Darüşşafakanın 1317 senesi mezunlarından ve İstanbul gümrüğü muayene şefliğinden emekli, uzun yıllar Şişli ve Feriköy Halk Partisi reisliklerinde ve müteaddid hayırsever cemiyetleri başkanlıklarında bulunmuş olan Darüşşafaka lisesi başmuavini ve Taksim lisesi kimya öğretmeni Eyüb Tunagirayın ve Beyoğlu 12 nci ilk okulu öğretmeni Aliye Tunagirayın amcaları ve Beyoğlu 3 üncü ilk okulu öğretmeni Perihan ve sağlık memurlarından Şadan Alpgirayın dayıları

İBRAHİM ETEM ALPGİRAY

Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi 3 aralık pazartesi günü Harbiye Kaya sokağı 53 numaralı evinden kaldırılarak öğle namazı Feriköy camiinde kılındıktan sonra Feriköy mezarlığındaki aile kabristanına defnedilecektir. Çiçek gönderilmemesi rica olunur.

***

Kuşçubaşı torunu ve merhum levazım albayı Hilmi Erkuşun oğlu ve Gümrük ve Tekel müfettişi Rüştü Erkuş ile maliye kontrol memuru Şükrü Erkuşun ağabeyisi İstanbul vilâyet veterineri

NURİ ERKUŞ

dün Allahın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi bugün öğle namazını müteakib Beşiktaş Sinanpaşa camiinden kaldırılarak Yahyaefendideki aile kabristanına defnedilecektir. Allah rahmet eylisin.

Bursa Belediyesinin geliri nelere harcanıyor?

— Baştarafı 1 inci sahifede —

ğulmuş bulunmamaktadır.

Esasen bütçelerin memur kullanma imkân ve nisbetleri muayyen hükümlerle tahdid edilmiş ve bu imkânlar serbest de bırakılmamıştır. Bu nisbet umumî olarak % 3 ü geçmez.

1945 7 aylık bütçemizde memur ve müstahdem nisbeti % 29 olarak tesbit edilmiş fakat tatbikatta bir çok tahsisat zamları ve kadro münhalleri bakımından bu nisbet % 25 ten aşağı düştüğü gibi elektrik katma bütçesinin de % 10, 29 u geçmediği, su bütçesinin de muayyen nisbet dahilinde bulunduğu, otobüs bütçesinin de % 10 raddesinde olduğu, tahmiyat bütçesinin de rakamların nisbetle bile ifadesine imkân olmıyacak kadar az bulunduğu göz önünde tutularak ortaklama bir hesab yapılacak olursa nisbetin asgariye düşeceği görülecektir.

Bahsedilen 600 memur meselesine gelince: Bu rakamın hayli altında olan kadrolar yekûnumuz, gerek Belediye gerekse katma bütçelerimizle beraber mütalea edilince ekseriyetin temizlik işleri, mezbaha, su, elektrik, itfaiye, tephirhane, Düşkünlerevi, otobüs müstahdemleri gibi bir çok Belediye hizmetlerinin icab ettirdiği müstahdem kadrosuna aid bulunduğu görülür. Bundan başka olağanüstü zamanın doğurduğu ve bu zamanın devamına inhisar edecek bazı hizmetlere de kadromuzda yer vermiş bulunmaktayız.

Yazıda bahis mevzuu muhasebe bürosunda hesap işleri namı altında toplanan varidat, tahsilât, tediye muhasibliği, muhtaç asker ailelerine yardım işleri ve ayniyat servisi dahil olmak üzere çalışmaktadır.»

***

Bursa Belediye Başkanlığının bu mektubu üzerine vaziyeti Bursa muhabirimizden sorduk. Muhabirimiz bize şu cevabı gönderdi:

1 — İki milyona yaklaştığını bildirdiğim Belediye bütçesi 7 yılık değil bir yıllık bütçedir. Esasen yazımda 7 aylık diye bir kayıd kullanmadığıma göre bunun bir yıllık bütçe olarak anlaşılması lâzımgelir. Kaldı ki: 7 aylık bütçe dahi 700 bini esas, 600 bini katma olarak 1 milyon 300 bin liraya vardığına göre: Bir yıllık bütçenin 2 milyonu aşması çok tabiî olmasın.. Nitekim bu bütçe de 2 milyon 100 bin lira tahmin edilmektedir.

2 — Belediyenin memurları filhakika tam 600 değildir. Belediye Başkanı nedense bunların sayısını vermemiştir. Fakat ben öğrenmiş bulunuyorum ki: 13 noksanı ile Belediyeden ve nülhak bütçelerinden para alan memur ve müstahdemlerin sayısı 587 dir.

Ben bu rakamı yuvarlak hesab 600 göstermekle pek büyük bir hata işlememiş olsam gerektir.

3 — Belediye bütçesindeki nazari kayıdlara göre 240 bin lira türlü fasıllar altında imar işlerine tahsis edilmiş görünmektedir. Fakat bu fasılların içinde Belediyenin asıl ve tabiî vazifelerinden olan lâğım, kaldırım ve onarma gibi işler de dahil bulunmaktadır ki: bunlardan artarak geriye, şehrin hakiki imar cephesine sarfedilecek hattâ 50 bin lira dahi kalmamaktadır

4 — Muhasebe bürosunda 30 memur çalıştığını bildirmiştim. Yaptığım tahkikat bu büroda 35 memurun çalışmakta olduğunu gösterdi. Belediyenin cevabında ise büronun kadrolarından bahsedilmiş fakat bir rakam verilmemiştir.

* * *

Gerçekten Bursa Belediyesi büyük bir şehrin bütün ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir bütçe durumuna malik değildir. Geniş bir şehrin bütün hizmetlerini lâyıkile görebilmek için de bugünkü kadroların dahi kifayet etmiyeceği muhakkaktır. Fakat tebarüz ettirmek istediğimiz nokta ve mesele: Şehrin imarına girişileceği bugünlerde Belediyenin takati dahilinde iş görmesi ve bu dar bütçesine göre memur kullanması, daha doğrusu yorganına göre ayak uzatması yolunda halk arasında ve Mecliste başgösteren cereyandır.

Musa Ataş

Parmakları kesilen işçi

Eyübsultanda, Vezirtekkesinde, Şifa yokuşunda 2 numaralı evde oturur Velinin kızı 45 yaşında Nazife, Defterdarda Bahariye caddesinde Nuri Dağdelenin kontrplak imalâthanesinde çalıştığı sırada, makinenin makası birdenbire inerek, sağ elinin iki parmağını kesmiştir. Yaralı, Balat Musevi hastanesine kaldırılmıştır.

Merdivenden yuvarlanan kadın

Küçükpazar semtinde Hacıkadın mahallesinin Darülhadis isimli sokağında 1-3 sayılı evde oturan Mustafa oğlu Mehmedin annesi 85 yaşında Azime, üç kat evlerinin en üst kat merdivenden yuvarlanmış, ağırca yaralı halde, Haseki hastanesine yatırılmıştır.

Günün Siyasî Hareketleri

İranın istiklâli için neler taahhüd edilmişti?

Yazan: Nureddin Ardıçoğlu

Bugün siyaset âleminde birinci plânda bir mesele haline gelen İranın vaziyeti, devletlerarası akidler bakımından bilhassa tetkike değer bulunmaktadır.

Bilindiği gibi İran, İkinci Dünya Harbinin tarihinde, büyük muharib devletler arasındaki münasebetlere 1941 senesi yazında karışmağa başlamıştır. Adı geçen senenin 22 haziranında Alman orduları Sovyetler Birliği topraklarına girmiş ve çok geçmeden Ingiltere ile Sovyetler arasında ittifak muahedesi imzalanmıştı. (12 temmuz) İşte bu muahedenin imzasının hemen akabinde, o tarihte bir Türk tefsircisinin dediği gibi «İran, yeni kurulan İngiliz - Rus işbirliğinin diplomatik sahada ilk hedefi» olmuştu. Çünkü şark cephesinde çok büyük ve kanlı muharebeler veren Kızılorduya, İran üzerinden İngiliz imparatorluğu yardımlarının gönderilmesi bahis mevzuu idi.

Almanlar da bunu pek iyi bildiklerinden, İranda tahrikâta başlamışlardı. İşte bunun üzerindir ki, siyaset literatüründe meşhur addedilecek olan «İrandaki Almanlar meselesi» meydana çıkmıştı. O zaman İngiliz ve Sovyet basını ve radyoları İranda 2500-3000 Alman bulunduğunu, diplomatlar her vesile ile İranın Almanalr için bir «av sahası» haline geldiğini, ilân ediyorlardı.

Bu münakaşalar 25 ağustosa kadar devam etmişti. O gün ise, Tahrana gelen İngiliz ve Sovyet notalarında, sabah saat 4 te, İngiliz kıtalarının başlıca Kirmanşah üzerinden olmak üzere, muhtelif yerlerden ve Kızılordunun ise hem Türkistan, hem de Azerbaycan üzerinden İran topraklarına girdikleri bildiriliyordu. Molotov'un imzasını taşıyan Sovyet notası bilhassa dikkate değer mahiyette idi.

SON HABERLER

Sovyetler kimden korkuyor?

— Baştarafı 1 inci sahifede —

dığını takdir edersiniz

Söylendiğine göre, Kızılordu, harbden evvelki ordudan daha kuvvetli olacaktır. Rus halkına gelince: Sovyet makamları halkın yabancılarla her hangi bir temas tesis etmesine müsaade etmedikleri için bir muhabirin halkın durumunu anlamasına imkân yoktur.

Rus halkının büyük bir ekseriyeti iyi ında alamamaktadır. Işe vaziyeti iyi değildir ve dükkânlarda kâfi stok bulunmadığından ekseriya halk istihlâki olan yiyecek maddelerini tedarik edememektedir. Giyecek eşyası da noksandır. Tayın usulü çok karışıktır. Yüksek şahsiyetler, mütehassıslar, teknisyenler ve alimler daha fazla yiyecek maddesi almaktadırlar. Bu sebeble, iktidarına göre sıralanmış bir imtiyazlı sınıf mevcudur. Halk sık sık şikâyet etmekte ve sinirlenmektedir.

Rusların ekserisi, yabancı memleketlerde mevcud şartlar hakkında pek az şey bilmektedirler. Diğer memleketlerin harb gayretleri asla takdir edilmemektedir.

Rusyada müteaddid partiler yoktur ve yabancılar, her türlü muhalefet hareketine mâni olan kuvvetli bir gizli polis teşkilâtının mevcudiyetini hissetmektedir.»

Rusyanın insan kayıbları

Paris 2 (a.a) — Rusaynın uğradığı insan kayıpları hakkında Rus Hükûmeti tarafından şimdiye kadar resmî hiç bir rakam yayınlanmamış olmasına rağmen Paris Estitüsü Rus kayıblarını 17 milyon olarak tahmin etmektedir. Bu tahminlere göre, muharebe meydanında aldıkları yaralar neticesinde ölen asker lerin sayısı 7 milyana varmaktadır.

Sivil halkın uğradığı kayıp ordunun kayıplarına nazaran daha fazladır. 5 milyon sivil öldürülmüş, 5 milyon sivil de açlık ve soğuktan ve Almanların sürgün etmeleri neticeside ölmüştür. Yaralıların sayısı 11.500.000 olarak tahmin ediliyor

Bu rakamalara göre, Rusya harbten evveliki halkının yüzde onunu kaybetmiştir.

Potsdam kararlarının tadili

Londra 2 (a.a.) — France-Press muhabiri bildiriyor:

İngiliz Dış İşleri Bakanı Mr. Bevin, Potsdam kararlarının değiştirilmesi hususunda Başkan Truman'ın beyanatı üzerinde bir hüküm verebilmek için Amerikan büyük elçisi Mr. Winant'tan izahat almıştır.

Bundan şu netice çıkıyor ki, metnin değiştirilmesi zarureti hususunda bazı kayıdlarla İngiltere, Amerikan görüşüne iştirak etmektedir. Amerikan tadil teklifine karşı, şu sırada Rusyanın gösterecegi aksülâmelin ne olacağı tahmin olunamamaktadır. Bununla beraber teklifin, Rusya tarafından iyi karşılanacağı pek az ihtimal dahilinde görünmektedir. Çünkü Londra konferansı sırasında M. Molotov, Potsdam tebliğinin daha geniş bir tefsirini kabul etmektense konferansın muvaffakıyetsizliğe uğramamasını tercih etmişti. Londrada Rusya ile Anglo - Saksonlar arasında yeni bir anlaşmazlık sebebi ortaya atmanın ne dereceye kadar faydalı olacağı sorulmaktadır.

Bundan başka, Truman'ın projesi, bugüne kadar üç büyüklerin üzerlerine aldıkları bütün uluslararası sorumun ağırlığını Birleşmiş Milletlerin üzerine yüklemeye meyletmektedir.

Ocak ayında Birleşmiş milletler genel kurulu toplandığı zaman fırtınalı oturumlar olacağı tahmin edilebilir.

Truman, Attlee ve Mackenzie - King'in atom bombası hakkındaki beyanatlarından beri, şimdiye kadar, Rusyanın sükûtu dikkat nazarını çekmiştir. Rusyanın kendi tepkisini bildirmek için Birleşmiş milletlerin ilk toplantısını beklediği kanaati hâkimdir. Ocak ayında hararetli münakaşalardan doğabilmesi mümkün olan diğer bir mesele de, büyük devletlerin muhafaza ettikleri veto meselesidir.

«Gençler okumayınız, bu mecmua komünisttir!»

İzmir 2 (Telefonla) — «Görüşler» isimi mecmua hakkında şehrimizde duvarlara yapıştırılmış olan afişlerden bir kaçının ortasına el yazılarile «komünist» kelimesi, diğer bazılarına «gençler okumayınız! Bu mecmua komünisttir» kelimelerinin yazılmış olduğu görülmüştür.

İrandaki Rus aleyhdarları işlerinden uzaklaştırılıyor

— Baştarafı 1 inci sahifede —

bi, İç İşleri Bakanlığı emniyet dairesi şefi Kâzım Sayya ve nihayet Tahran belediye başkanı Gulam Hüseyindir.

İlk olarak bunlardan sonuncusu, şimdi vazifesinden çıkarılmıştır. Bu altı kişi, Rus aleyhtarı hareketin önderi olan eski Başbakan Seyid Ziyaeddin ile münasebettedirler.

Rus taraftarı İran gazeteleri, eğer Ruslara İranın iyi niyeti bahsinde bürhanlar verilirse kuzey İrandaki karışıkliklarin sona erebileceği ileri sürülmektedir. Bu iyi niyetin pahası hakkında resmen hiç bir şey söylenmemektedir.

Tahranda büyük diplomatik faaliyet

Tahran 2 (a.a.) — Tebrize gitmiş olan Amerikan büyük elçiliği heyeti Tahrana dönmüştür. Bu seyahatten, Azerbaycan mukavemet hareketinin faaliyeti hakkında edinilen intiba müsaid bir intiba değildir.

Kuzeydeki hâdiselere büyük bir alâka gösteren Amerikanın Tahran büyük elçisi, durum hakkında mufassal bir rapor vermeleri için Tebrize ikinci bir murahhas heyeti göndermiştir.

Sovyet büyük elçisile İran hükûmeti arasında temaslar tekrar başlıyamamıştır. Buna mukabil İran Dış İşleri Bakanlığı ile Amerika ve İngiltere büyük elçilikleri arasında ehemmiyetli bir gidiş geliş hareketi göze çarpmaktadır.

Yeni ve vahim hâdiseler

Tahran 2 (a.a.) — Resmen teyid edildiğine göre, Meraga'da, otomatik silâhlarla şehre hücum eden, «demokrat» unsurlar valiyi ve garnizon komutanını idam etmişlerdir.

Diğer taraftan başkente takviye kuvvetlerinin gelmesi üzerine, hükûmetin durumun düzeldiğini bildirmesine rağmen, Tahran halkının endişesi gittikçe artmaktadır. Hükûmet kuvvetleri şehrin çevresinde müdafaa mevzileri tutmuş bulunmaktadır.

Tahrana son günlerde takriben 2000 mülteci gelmiştir. Bu hal hükûmet mahfillerinde endişeler uyandırmıştır. Mülteciler şüpheli şahsiyetler olduğundan, en ufak bir hâdisenin karışıklıklar çıkarabileceği ve kan dökülmesine sebebiyet verebileceğinden korkulmaktadır.

İş adamları ailelerile defterlerini güney bölgelerine göndermektedirler.

Arazileri Tebrizle Irak hududu arasında bulunan 100 bin kişilik Sahseven kabilesinin Azerbaycan demokratlarına karşı isyan etmiş olmasının. Sovyetlerin doğrudan doğruya bir müdahalesine sebebiyet verebileceğinden korkulmaktadır.

İngiliz ve Rus kuvvetleri hareket halinde

Londra 2 (a.a.) — Pazar günü çıkan İngiliz gazetelerinin çoğu İrandaki durumun gerginliği hakkındaki haberleri, büyük başlıklarla yayınlamakta ve İranda İngiliz ve Rus kuvvetlerinin hareketlerde bulunduğunu bildirmektedirler.

Son dakika:

Moskova Amerikan notasına cevab verdi

New-York 2 (R.) — Washington gazetelerine Moskovadan gelen bir habere göre, Sovyet hükûmeti, İran hakkındaki Amerikan notasına cevab vermiştir. Sovyet cevabi notasında İrandaki Müttefik askeri kuvvetlerinin 2 mart yerine bir ocak tarihinde çekilmelerine dair Birleşik Amerika tarafından yapılan teklifi Sovyet hükûmetinin reddettiği bildirilmektedir.

Yeni parti Ankarada nasıl karşılandı?

— Baştarafı 1 inci sahifede —

lunduğunu herkesle beraber biz de göreceğiz.»

Falih Rıfkı Atay, yeni muhalefet partisinin halen Büyük Millet Meclisinde üç temsilcisi bulunduğunu izah ettikten sonra şöyle demektedir:

«Yeni partiyi kuranlar memlekette aşırı solculuğu ve yabancı bir ideolojiyi yaymak istiyenlerle hiç bir ilgileri olmadığını söylemişlerdir. «Vatan» cıların yaymak ve tutturmak istedikleri siyasi ve ekonomik Osmanlı liberalciliği ile münasebetleri olabileceğini de tahmin etmek bize saygısızlık gibi görünür.»

İki gazetenin düpedüz rejim ve devrim düşmanlığı etmekte olduklarına işaret eden muharrir, «Pek nazik zamanlarda, aynı adamların nasıl fesadcılık yapmış olduklarını kendilerini bizzat cezalandırmak zorunda kalan eski Başbakan da bilir.» demektedir.

Bununla beraber, Falih Rıfkı Atay, muhaliflerin kurmak istedikleri yeni siyasî savaş cephesini istedikleri kimselerle ve fikirlerle tezyin etmekte serbest bulunduklarına işaret etmekte Meşrutiyettenberi kurulmuş olan muhalefet partilerinin memleketçi olarak tutunmamasının çok acı olduğunu belirtmekte ve «İttihad ve Terakki partisinin kâtibi mes'ulü Mahmud Celâl Bey ve Cumhuriyet Halk Partisinde birkaç defa Bakanlık, bir defa da Başbakanlık vazifesi yüklenen Celâl Bayar her iki tecrübenin de içinde bulunmuştur, hikâyelerin iç yüzünü bizden daha iyi bilir» demektedir.

Bundan sonda Ulus başyazarı, yeni parti ile fikir fikire ve program programa, demokrasi geleneği içinde tartışmalar yapmanın mukadder olduğunu söylemekte ve şunları ilâve etmektedir:

«Celâl Bayarın şahsiyeti ile tecrübelerinin, karışık unsurların sadece hırs ve düşmanlıktan ileri gelen ayrılıklarını önlemeğe yeteceğini, yurd ve halkın ve demokrasimizin yüksek menfaatleri adına ummaktan kendimizi alamıyoruz.»

Falih Rıfkı Atay makalesine devamla şöyle diyor:

«Aramızda şerefleri ve sorumları ortaklaşa geçen uzun bir geçmiş olduğunu daima hatırlıyacağız. Bizi ayıran davalar, olsa olsa geleceğe aid fikir ayrılıkları olmak lâzım gelir.»

Yeni parti ile tartışmaların millet ve memleket hayrına olacağından şüphe edemediğini tebarüz ettiren Falih Rıfkı Atay şu şekilde devam etmektedir:

«Celâl Bayarın Kemalizm davasına ve Türk devrim gelenklerine uygun bir muhalefet partisi kurmaya ve işletmeye muvaffak olmasını, biz de en aşağı kendisi ve arkadaşları kadar dilemekteyiz. Kanaatlerin çarpışmasından hiç bir zarar gelmez. Zarar, kolay demagojilerin tuzağına düşmekten veya rejim ve devrim düşmanlığı ile, dürüst muhalefeti birbirinden ayırd edememekten ileri gelir.

Celâl Bayar, bizim partimizde faziletli, dürüstlüğü ve ülkücülüğü ile şöhret kazanmıştır. Karşımızda bu vasıflı bir liderin muhalefet partisini kurmaktan memnun olmamak imkânı var mıdır?»

Falih Rıfkı makalesini şu cümle ile bitirmektedir:

«Bu suretle samimî bir ayrılaşmayı parti içinde, her türlü hizbiciliğe mutlaka tercih eden C. H. P. nin görüşü davayı kazanmış oluyor.»

Türk ihrac malları çok pahalı

— Baştarafı 1 inci sahifede —

hal çok esef edilecek bir haldir. Zira Türkiyenin harbden evvel Almanya ile yaptığı ve mecmuu ticaretinin yüzde ellisini teşkil eden ticaretin bir kısmını elde etmemiz için en müsaid zaman şimdidir. Eğer bu fırsattan istifade etmezsek, böyle bir şans muhakkak ki bir daha hiç bir zaman ele geçmiyecektir. Bir daha başkalarına kaptırmamak üzere Türk pazarını kazanabiliriz.

Elbette herkes bilir ki, derdin esası Türk milletinin pahalılığıdır. Harb zamanında bunun pek o kadar ehemmiyeti yoktu. Fakat bugün bu hal, Türk dostlarımızın mallarını ihrac etmelerine mâni oluyor.»

Makalede bundan sonra, Türk ihrac mallarından çoğunun üzerindeki kontrollarin gevşetilmesinden, son zamanlarda ithalât hakkında alınan tedbirlerden ve bilhassa ithalâtı azaltmak yolunda çıkarılan 111 numaralı tamimden bahsedilmektedir.

Muharrir makalesini şöyle bitiriyor:

«Türkler artık şunu anlamalıdırlar ki, mallarını her hangi bir fiata satabilecekleri günler geçmiştir. Fiatları indirmek zorundadırlar. Bunu ne kadar geç yaparlarsa vaziyeti o kadar güçleştirecekler ve sonunda gene kendileri ziyan edeceklerdir.»

Ankarada okuma çağındaki çocukların sayısı

Ankara 2 (Telefonla) — Bütün yurtda yapılan 7-16 yaşları arasındaki okuma çağındaki çocukların sayımı neticeleri gelmeğe başlamıştır. İstatistik Genel müdürlüğü bütün illerin sayımı neticeleri geldikten sonra tasnife başlıyacaktır.

Ankara İlinin bir kaç ilçesi dışında bütün ilçelerinin çocuk sayıları tesbit edilmiştir. Önümüzdeki hafta içinde ilimizde okuma çağında bulunan çocukların sayısı belli olacaktır. Ankara şehrinin çocuk sayısı 14491 i kız, 16297 si erkek olmak üzere 30,788 dir.

Kastamonu bölgesinde kardan yollar kapanılı

İnebolu 2 (a.a.) — Üç gündür yağan kardan Kastamonu - İnebolu yolu kapanmıştır. Denizde de fırtına başlamıştır.

Hess niçin İngiltereye gitmiş?

New-York 2 (a.a.) — Rudolf Hess İngiltereye paraşütle indiği vakit güttüğü hedef şu imiş: İngiltere Kralı Altıncı Georges'u alıp Berline getirmek ve orada Hitlerin de bulunduğu bir toplantıya iştirak ettirmek!

Hitler, Hess'in bu fikrinden haberdar edilmemişti. Hess'in hareketinden sonra Hitler'e verilen mektubda Hess şöyle diyordu:

«— Dünyanın iki büyük milletinin birbirini yıkmasına tahammül edemem.»

Barış yaklaşıyor mu? Yoksa uzaklaşıyor mu?

— Başmakaleden devam —

rolü olduğuna şüphe yoktur. Onlar, Moskovanın lûtufkârlığını bekliyorlar.

Sovyet Rusyayı idare edenler, İngiltere ile Amerikanın üçüncü bir dünya harbine sebeb olmaktan çekindiklerini, hattâ korktuklarını anlamışlardır. Rus emperyalizmi, barışın biran evvel imzalanmasında, kendisi için bir fayda tasavvur etmiyor ve İngiltere ile Amerika da halk efkârının, nihayet kendi hükûmetlerini tazyik ederek Sovyet Rusya tarafından ileri sürülen dileklerin, ve vücude getirilen olup bittilerin (emrivâkilerin) bir kısmını olsun, onlara kabul ettireceğini umuyor. Sovyet Rusyada sesini çıkarabilen bir halk efkârı yoktur, hattâ Sovyetler Birliği halkının dünyadan haberi yoktur ki Moskovayı barış yoluna girmeğe icbar edebilsin.

Eylûlde, Londrada toplanmış olan Müttefik dış işleri konferansı malûm şekilde akamete uğradıktan sonra, mevcud ihtilâfları ortadan kaldırmak için, yeni bir üçler konferansına bel bağlanmıştı. Amerika Cumhur Başkanı Mr. Truman, üçlerin tekrar toplanmasını istemediğini söylemek suretile bu ümidin boş olduğunu göstermiştir.

O halde dünyanın bekleyip durduğu barışı kim getirecek? Barışın tekrar kurulması, ya Sovyet Rusyanın kendiliğinden uysal bir siyaset takib ederek emperyalist emellerinden vaz geçmesine, yahud da İngiltere ile Amerikanın enerjik bir tavır takınarak Moskovayı yola getirmelerine bağlıdır. Yoksa bugünkü şartlar devam ettikçe, 7 ay değil 17 ay daha geçse, barış kendi kendine gelmiyecektir. Bugün ortada bir gerçek varsa, o da, barışın yaklaşmadığı, bilâkis uzaklaştığıdır.

***

Yeni partinin ismi ne olacak?

— Baştarafı 1 inci sahifede —

müsaid şekilde karşılanmıştır. İzmir münevverleri arasında birden fazla partiye taraftar olanlar az değildir. Bunlara göre muhalefet, siyasî hayatımızda endişe ile değil sevincle beklenen bir murakabe ve muvazene vasıtası olmalıdır.

Celâl Bayarın kuracağı partinin bu yolda oynayacağı rolün ancak proğramını ilân ettikten sonra anlaşılacağı ileri sürülmektedir.

Yeni parti kurulacağı haberi halk kütleleri arasında alâka uyandırmıştır.

Halkın en başta gelen isteği, zarurî ihtiyaç maddelerinin kolaylıkla temin edilmesi, hayatın ucuzlatılmasıdır. Bu istekle ilk bakışta irtibatı olmasa da yeni partinin ucuzluğa doğru faydalı adımlar atacağı umulmaktadır.

Refik Koraltan Ankaraya gitti

Şehrimizde bulunmakta olan Refik Koraltan, dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

İstanbulda seçim dün ikmal edilemedi

— Baştarafı 1 inci sahifede —

nı tebliğ edeceklerdir.

Bitmiyen seçim nasıl oldu?

Seçime dün sabah saat 9,30 da başlanılmıştır. Üniversite konferans salonu bayraklarla donatılmıştı. Şehir bandosu da salonun dışında güzel havalar çalıyordu. Salonun bahçesine bir kürsü konulmuştu. Bahçeyi, ekserisini genc mekteb talebeleri teşkil eden meraklılar doldurmuştu. Üniversitenin karşısında 28 numaralı evi gene seçim müşterisi olan ilkokul başöğretmenlerinden Arif Ülkü kiralamış, bayraklarla donatmış, yalnız bu defa oparlörü gözükmüyor, sesinin olanca hızile bağırıyordu:

«— Seçmenler! Reyinizi Arif Ülküye vermeği unutmayın!.. Yavaş fakat kuvvetli adımlarla ülküme doğru ilerliyorum. Bugün olmazsa bile yarın muhakkak milletvekili olacağım...»

Bu genc akşam karanlıklarına kadar bu suretle bağırıp, durmuştur.

Konferans salonunda

Sabahın saat sekiz buçuğunda rey sandığı Üniversite konferans salonuna getirilmişti. Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarla intihab teftiş heyetini teşkil eden Halil Hilmi, Cevdet İlkray kürsüde oturuyor, gene encümen azasından Mehmed Ali, Kâzım Aslangiray, İhsan Namık, Ekrem Tur sandığı muayene ettikten sonra atılacak reylere intizar ediyorlardı. Seçimin çok meraklı münadisi Necati gür sesile bağırdı:

— Fatih, Eyüb ikinci seçmenleri lûtfen reyinizi kullanınız!..

Dehşetli bir izdiham salona hücum etti. Bağırıyorlardı, giremiyoruz, eziliyoruz. Rivayete göre bazı ikinci seçmenler bu izdihamdan reylerini kullanamıyarak geri dönmüşlerdir.

İkinci seçmenlerin ellerine birer Vakit gazetesi, diğer seçmenlerin beyannameleri propaganda kâğıdları tutuşturuluyordu. Bazan ellerine bazı adayların ismi yazılı kartlar sunuluyordu.

İlk rey

İlk reyi Fatih kazasından Dr. Salim Ahmed attı. Fatih ikinci seçmenlerinin başında adaylığını koyan Vasfi Aktin bulunuyordu. Fatih seçmenleri çokça ona rey vermişler denildi ve eğer tek reyli seçim yapılsaydı Fatih kazasından mutlaka mebus çıkar deniliyordu. Ondan sonra Eyüblüler reylerini kullandılar, çokça Hakkı Tarıka veriyorlar diye sözler söyleniliyordu. Eminönü seçmenlerinin fazlaca kime rey verdikleri pek belli değildi. Sonra Beyoğlu kazası seçmenleri geldiler, o zamana kadar ortada görünmiyen en kuvvetli adaylardan Mekki Hikmet göründü. Kendisi hiç propaganda yapmıyordu. Buna mukabil Hakkı Tarık ve tekmil arkadaşları, Vasfi Aktin ve arkadaşları, Zühtü Çubukçuoğlu ortada dolaşıyorlardı. Hele Zühtü Çubukçuoğlu bu seçimin verdiği heyecanla adeta zayıflamıştı. Şaka olarak Cerrahpaşa hastanesi Başhekimi doktor Esad, hastalanacak adaylar için hastanede bir yer ayırdım diyordu.

Bu sırada Yalovada Hakkı Tarık, Silivride Mekki Hikmet, Kartalda Zühtü Çubukçuoğlu kazandı, diye sözler dolaşıyordu. Bahçede hararetli konferanslar veriliyor, gencler ve bahçeye dolanlar bunları alkışlıyor, peşısıra Şehir bandosu çalıyor, dışarıda eğlenceli bir zaman, içeride heyecanlı dakikalar geçiriliyordu.

Senihi Yürüten bağırıyordu:

«— Ben bir şoför parçasıyım. Tahsilim yok, fakat tecrübem, bilgim, görgüm çok. Çok yer görmüşüm. Ben seçilirsem Büyük Millet Meclisinde uyumam.»

Belli ki bu vatandaş çok güzel konuşuyordu. İyi bir halk hatibi idi. Tanıyanlar tek dereceli seçim olursa İstanbulda binlerce şoför ve şoför ailesi olduğuna göre Senihi kazanır, diyorlardı.

Öğleden sonra

Öğle tatili için seçime ara verildi. Saat dörtte gür sesli münadi bağırdı:

— Reylerini son dakikaya bırakanlar lûtfen acele ediniz, vakit yaklaşıyor.

Bu sözlerle birlikte seçimin ikmal edilemiyeceğine dair endişeler belirdi. «Aman polis vasıtasile gelmiyenlerin evlerine haber gönderelim.» denildi. Vakit yaklaşıyor, tektük bir iki kişi geldi. Fakat nisabın dolması için daha 50 ikinci seçmene lüzum vardı. Saat dört buçuğa iki dakika kalmıştı. Her mebus seçiminde reyini en son kullanmayı âdet edinmiş olan Suad Karaosmanla bir gazeteci arkadaş bu hakkı en son kullanmak üzere adeta köşekapmaca oynuyorlardı. Münadi, sandık kapanıyor diye bağırınca bu iki zat da reylerini attılar. Salon boşaltıldı. Teftiş heyeti toplandı. Epey devam eden bir müzakereden sonra rey atanlarda nisab olmadığından seçim kanunu hükümlerine tevfikan seçimin çarşamba günü saat 14 ile 16 arasına bırakıldığı, reyini kullanmıyan ikinci seçmenlerin o gün orada bu haklarını kullanabilecekleri ilân edildi. Biraz sonra da sandık, polislerin nezareti altında bir kamyona yüklenerek Belediyeye götürüldü, çarşamba gününe kadar sandığı polisler bekliyecektir.

Mülhakattan alınan neticeler

Kartalda: Zühtü Çubukçuoğlu 18, Mekki Hikmet 8, Hakkı Tarık Us 6, Silivride: Mekki Hikmet 61, Hakkı Tarık 2, sekiz rey de diğerleri almıştır.

Yalovada 29, Çatalcada 68 reyi Hakkı Tarık Usun kazandığı haber verilmektedir.

Kocaeli, Ahmed Faik Abasıyanık ve Amiral Şükür Okana reyini verdi

İzmit 2 (Telefonla) — Vilâyetimizde açık bulunan iki milletvekilliği için yapılan seçm neticesinde 370 reyle Adapazarı sabık Belediye reisi Ahmed Faik Abasıyanık ve 356 reyle emekli Koramiral Şükür Okan milletvekilliklerine seçilmişlerdir.

Adaylardan İsmail Rüştü Aksal 346, Enver Balkan 194, Hamza Osman Erkan 154, İsmail Ziya Bersis 26 rey almışlardır.

Diğer adaylar da birer ikişer rey almışlar ve bir kısmı da hiç alamamışlardır. Seçim çok mücadeleli geçmiştir. Bilhassa Amiral Şükür Okan, Ahmed Faik Abasıyanık ve Rüştü Aksalın çarpışmaları çok meraklı olmuştur. Reyler tasnif edilirken her üç adayın birbirlerine yakın rey alması heyecanı daha da artırmıştır.

İzmirde Sedad Dikmen kazandı

İzmir 2 (Telefonla) — İzmir milletvekilliğine Sedad Dikmen seçilmiştir.

Partice aday gösterilmemiş olması seçime bütün seçmenlerin ve halkın daha büyük bir ilgi göstermesine sebeb olmuştur. Adaylar Halkevi bahçesindeki kürsüye çıkarak ikinci seçmenlere görüşlerini, düşünüşlerini anlatmağa başlamışlardır.

Adaylardan bir çoğunun doğru dürüst propaganda usulü takib etmedikleri bir adayın bütün seçmenlere hitab ederken diğerinin tren parası verecek vaziyette olmadığından ilçelere gidemediğini, propaganda fırsatını bulamadığını söylediği işitilmiştir.

Seçim saat 12 de bitmiştir. Seçime 235 seçmen iştirak etmiş, Sedad Dikmen 197, Said Oktay 109, Kâhyaoğlu 42, Kemal Oktay 29, Hasan Fehmi Tarhan 20, Atıf Akseki 15, Eşref Kavur 6, Dr. Ratib 5 oy almışlardır. İzmirde 4 oy boş çıkmıştır.

Denizliden Cemil Çalgüner seçildi

Denizli 2 (a.a.) — Açık bulunan Denizli milletvekilliği için bugün yapılan seçim sonunda serbest adaylığını koyan 25 adaydan Yüksek Ziraat Enstitüsü İktısad şefi cemil Çalgüner, milletvekili seçilmiştir.

Yeni Muğla Milletvekili: Abidin Çakır

Muğla 2 (a.a.) — İlimizde 406 ikinci seçmen seçime iştirak etmiştir. 282 oyla il C. H. P. idaresi kurulu başkanı Abidin Çakır milletvekilliğine seçilmiştir.

Emir Abdülilâh'ın nutku

Bağdad 2 (a.a.) — Irak parlamentosunun açılışında mutad nutkunu söyliyen Kral Naibi Emir Abdülilâh, İngiltere, Türkiye ve Amerikaya yaptığı seyahatten de bahsetmiş, seyahatinin bu dost memleketlerle olan münasebetleri geliştirmeğe yaradığını söylemiştir.

Emir Abdülilâh şunları ilâve etmiştir:

«— İngiltere seyahatimiz, uzun zamandanberi tecrübe edilmiş olan dostluk bağlarını daha sıkılaştırmıştır. Türkiyedeki seyahatimiz komşularımızla olan işbirliği ve münasebetlerimizi tanzim hususlarını genişletmek lüzumunu bize göstermiştir.»

İngilizler Cavada niçin savaşıyor?

Batavya 2 (a.a.) — Batavyadaki Müttefik genel karargâhı sözcüsü şunları söylemiştir:

«— İngiltere İndonezyalılarla harbetmek ve bütün Cava topraklarını işgal etmek veya adanın işgal altında bulundurduğu kısımlarında sonuna kadar kalmak niyetinde değildir.

İngiltherenin biricik arzusunun Avrupada yapmış olduğu fedakârlıklara karşılık Holandanın, kendi kendine yapamadığı bir şeyi Holandanın yerine yapmak, yani İndonezyalıların meşru isteklerini tatmin edebilecek bir anlaşmaya vasıl olması için, Holandanın İndonezyalıların sorumlu liderlerile müzakerelerde bulunmasını sağlamaktır.»

BEDİA MOLDER
ile
A. BEDRİ ARCA
Nişanlandılar.
1/12/945

Hâdiseler Arasında FELEK

Sabun dağıtımı

Ticaret Bakanlığı, karaborsayı kökünden yıkacak bir karar alarak halka kendi yaptırdığı sabunları tevzie başladı. Daha bu tevziin haberi çıkmasile, şurada burada saklı bulunan sabunların piyasaya çıktığını da gazetelerden öğrendik. Bu haberin ne derece doğru olduğunu tahkik edememekle beraber akla yakın bulunduğunu kabul etmek lâzımdır. Çünkü 150 kuruşa hükûmet sabun satarken karaborsadan iki, iki buçuk liraya kimse mal almaz.

Bu bakımdan Ticaret Bakanlığının teşebbüsünü alkışlamamak kabil değildir. Yalnız, herşeyin tam ve sakat taraflarını görüp göstermek başarının ilk şartı olduğuna göre bizim de bu yolda gözümüze ilişen şeylere parmak basmamızı alâkalılar hoş görseler gerektir.

Sabun tevziinin sakat tarafları şunlardır:

1 — Kâfi miktarda sabun biriktirmeden bakkallara azar azar tevziat yapıldı. Hattâ bazı semtlere hiç verilemedi. Bu hal, kâfi miktarda stok bulunmadığı zannını doğurduğundan halk nerede sabun varsa oraya hücum etti.

2 — Sabunlar hiç bir kupon aranmadan satıldığı için herkes bundan siyanen istifade edemedi. Günde birkaç bakkala, birkaç defa giden veya adam gönderen açıkgözler başkalarının haklarını aldılar.

3 — Gerçi kimseden şüphe etmeğe hakkımız yok ama bütün bu bakkallar arasında müşterilerine mal saklayıp gönderenler ve sabunun bir kısmını satıp bir kısmını gizleyenlerin de bulunması daima akla gelen bir ihtimal olduğu halde bunu önleyecek tesirli bir tedbir de alınmadı.

4 — Sabunun da zeytinyağında olduğu gibi herkese kifayet etmiyeceği rivayetlerini çıkaraa karaborsacılara karşı hükûmetin elinde çok miktarda sabun bulunduğu ve imalâta da devam olunarak halka ihtiyaçlarımın daima karşılanacağı resmi bir ağızdan açıklanmadı. Halbuki:

İstanbula 250 yerine 1000 ton sabun gelse ve bütün bakkallara birden verilse, bunlar da bu sabunları nüfus başına birer kilodan kupon mukabilinde dağıtsalardı sanırım ki yukarıda söylediğim mahzurlar hemen hemen olduğu gibi giderilmiş olurdu. Üstelik bugünkü «— Aman bitmeden alalım!» endişesi mevcud olmıyacağından tevziat daha rahat yapılır, bu böyle devam ederken sabun fabrikalarının çıkaracağı yeni mallar da piyasaya gelerek durumu büsbütün rahatlaştırırdı.. diye düşündüm. Bilmem bu düşündüklerim pek mi ham tekliflerdi!

B. FELEK

Eski Şirketi Hayriyeden istenen tazminat

«Şirketi Hayriye» nin satın alınması üzerine; şirket mensublarından 200 kişi, kendilerine tazminat verilmesi isteğile alâkalılara baş vurmuşlardı. Teşebbüsleri umdukları neticeye varmayınca, hak larını kanun yolile mahkemede elde etmek için, dava açma ve takib etme salâhiyetile vekâlet vermişlerdi. Her birinin şirkette geçen hizmet seneleri ve emekleri itibarile istedikleri tazminat nisbetleri teker teker değişik olarak, topyekûn tahmin olunan tazminat, 150 bin küsur liradır. Şark Demiryolları şirketi mensublarının davasında olduğu gibi, evvelâ prensip meselesinin halli gözetilerek, «Şirketi Hayriye» mensublarından biri namına bu şirketin tasfiye komisyonu aleyhine açılan ilk davaya; İstanbul ikinci asliye ticaret mahkemesince bakılmıştır.

İlk olarak «66 numara» nin suvarisi Hikmet kaptana vekâleten açılan bu davada; iş kanununa, medeni kanunun hizmet akdine maksur ve münhasır maddelerine, bu husustaki temyiz kararlarına, devletçe kabul edilmiş ve emsal teşkil etmiş kanunî ikramiye hakkı müeyyedelerine dayanılmaktadır.

«Şirketi Hayriye» tasfiye komisyonuna husumetin teveccüh etmediği noktasından vaki itirazın mahkemece reddinden sonra; davanın esasına girişilmiştir. Ve bu safhaya geçilince, tasfiye komisyonunun vekilleri, «Şirketi Hayriye» nin mukavelename imzalanmak suretile devlete satışı yapılmasına göre, şirket mensublarına tazminat ödenmesi icab ediyorsa, bu husustaki isteğin artık devletçe tazminat ödenmek yolunda yürütülmesi lâzımgeldiğini söylemişlerdir Ve dolayısile, gene şirkete husumetin teveccüh etmediği mülâhazasını tekrarlamışlardır.

Davalı vekillerinin bu sözlerine karşı; davacı vekili, satış mukavelenamesinin üçüncü maddesi bu cihetten de husumetin «Şirketi Hayriye» ye izafeten onu tasfiye komisyonuna teveccüh ettiğini gösterdiğinden, bu madde, Şirketin satış akdine değin mevcud her türlü vecibelerinin, bütün hukuki mes'uliyetlerinin kendisine aid olduğunu belirttiğinden bahsedip, tazminatın şirket hesabına ödenmesi lüzumunu ileri sürmüştür.

Neticede mahkeme; tazminatın kanunî veçhesinin resmî kayıdlar ve mümasili delillerle tesbitini kararlaştırmıştır. Ve Bu sebeble mühlet verilip, dava; başka bir güne kalmıştır.

Tarsusta su baskını

Tarsus 2 (a.a.) — Devam eden yağmurlardan dün kusun deresi ile Tarsus çayının kabarması neticesi sular halid ağa, karafaki menteş, özel, kırla köyleri ile kavucak ve karacaasalan çiftliği etrafındaki arazyi tamamen istilâ etmiştir. Can ve mal kayıbı yoktur. Ilgili makamlar gereken tedbirleri almıştır. Zarar ve ziyan henüz tesbit edilememiştir. Yalnız bir kiremit imalâthanesi sel sularından yıkılmıştır.

İzmirde lik maçları

İzmir 2 (Telefonla) — Bugün Altay takımı Altınorduyu 2 ye karşı 3 sayı ile yenerek lik maçları birinci devre şampiyonluğunu, hiç mağlûb olmadan kazanmıştır.

Gençliğim öyle geçti ki...

Rifat Salıncının, mensur şiirlerini bir araya toplayan «Gençliğim öyle geçti ki!» adlı kitabı çıkmıştır. Zevkle okunacak olan bu kitabı tavsiye ederiz.

BİR AŞK GECESİ

Tefrika: 29 — **Nakleden: Hamdi Varoğlu**

Nurdan bana hiçbir şey öğetmedise hemcinslerimi ayıblamamağı öğretti. Zehir gibi acı biberi yerken, ağzında akide şekeri yuvarlar gibi dilini hazlâ şaklatan insan neyse, ben de oyum.

Hasta mıyım? Zannetmiyorum. Bir ahlâk fesadile malûl müyüm? Onu da hiç sarmam. Normal bir ana babanın çocuğuyum.

Vücudüne, türlü şekillerde maddî zehir almağı bir bünye ihtiyacı olarak hisseden, can acısında tad bulan insan normalse, ruhumu acıtmaktan zevk duyan ben, haydi haydi normal sayılmalıyım.

Evet, Nurdana, sırf bu ihtiyaçla başlandığımı anlıyorum.

Ne var ki, ya ben ruhumun ihtiyacını tam ölçüsünde veremedim, yahud Nurdan dozu hesablıyamadı. Netice, bugünkü netice oldu.

Yengemle konuştuğum sözleri, Nurdana söylemeğe lüzum yoktu. Söylemedim.

Zaten, ertesi günden itibaren, nişanlılığımızı yengem de bir emrivâki olarak kabul etmiş bulunuyordu. Hattâ, o gün öğle yemeğinde, bizi bir de resmen nişanlamak istediğini kendisi söyledi.

— Aranızda nişanlanmış olmanız kâfi değil çocuklar, dedi. Resmen nişanlanmanız lâzım. Bu hafta içinde bir gün nişanı yapalım.

Nurdan itiraz edecek oldu.

— Mutlaka lüzum var mı anne?

— Bence var, kızım eşe dosta karşılâzım.

O gün Nurdanın uysallığı üstündeydi. İlk itirazına başka bir itiraz ilâve etmedi.

— Peki, yapalım, dedi. Ne günü?

— Dedim ya işte, bu hafta içinde hallederiz.

Ben bir fikir ortaya attım.

— Yenge, bu işi misafirlerin gelmesinden sonraya bıraksak nasıl olur?

Benim teklifimi yengem muvafık buldu.

Zaten yolcuların gelmesine bir kaç gün kalmıştı. Ufak tefek de olsa, yapılacak hazırlıklar, nişanı tabiatile geciktirecekti.

***

RADYO

Bugünkü Program

7,28 Açılış ve program — 7,30 Hafif müzik (Pl.) — 7,45 Haberler — 8,00 Hafif müzik (Pl.) — 8,30 Kapanış ve program.

★

12,20 Açılış ve program — 12,30 Piyano soloları (Pl.) — 12,45 Haberler — 13,00 Radyo salon orkestrası (1 — Oskar Klose: Macar şarkısı 2 — Becce: Aşk hüznü 3 — Brahms: 3 numaralı Macar dansı 4 — Liszt: Aşk rüyası 5 — Millöker: Rüya valsi 6 — Sgambati: Menüet 7 — Humphreles: Mazinin rüyaları) — 13,30 Kapanış.

★

17,58 Açılış ve program — 18,00 Radyo dans orkestrası — 18,30 Fasıl — 19,00 Haberler — 19,20 Geçmişte bugün — 19,25 Saz eserleri — 19,45 Yurddan sesler — 20,15 Radyo gazetesi — 20,45 Şarkılar — 21,00 Konuşma — 21,15 Keman soloları (Pl.) — 21,30 Konuşma — 21,15 Radyo senfoni orkestrası (1 — Mozart: Sol Minör 2 — Barodin: Orta Asya çöllerinde 3 — Saint Saens: Cezayir Süiti) — 22,45 Haberler — 23,00 Kapanış ve program.

BULMACA

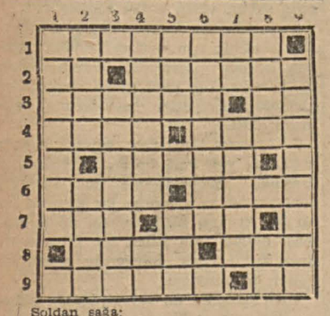

Soldan sağa:

1 — Kocasız bayan. 2 — Bir sayı, cemiyet ve kurullardan birine mensub olmaklık. 3 — Niyet ve gaye, bir sıfat takısı. 4 — Çiftçinin yaptığı, çalışılıp ortaya konulan şey. 5 — Şaşı fakat tatlı bakışlı. 6 — Savaş, vücude getirme. 7 — Bir edat. icra. 8 — Bazan boşa gider, yağmurlu havalarda bol olur. 9 — Vaktile batı Anadoluda hüküm sürmüş olan kabadayılık, elbiseyi ilâve edilenin yarısı.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bazı taşıma vasıtalarının yolunu tayin eden. 2 — İnsanı kuş misali götürür, hafif teessür. 3 — Atın yaptığı. 4 — Darılmak, yabancı. 5 — Bir uzvumuzun içi, bir sayı. 6 — Torun sahibi olma sıfatı. 7 — Bir sıfat takısının tersi, bazısı sap derken ondan bahsetmeğe kalkışır. 8 — Bir çok, seslenme edatlarından. 9 — Birleşik Amerikanın son harbde müttefiklerine yaptığı hareketlerden.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	C	İ	V	İ	T	Ç	İ	■	F
2	E	K	İ	L	İ	■	A	T	İ
3	Ş	A	R	A	B	İ	■	A	Ş
4	İ	M	A	N	E	D	E	N	■
5	T	E	N	■	T	A	K	İ	M
6	L	■	E	Ş	■	M	■	T	İ
7	İ	Ş	L	E	K	■	İ	M	A
8	■	T	İ	M	A	R	■	A	D
9	H	A	K	A	N	■	A	K	■

İstanbul Belediyesi ŞEHİR Tiyatrosu

DRAM KISMI

Bu akşam 20,30 da

CYRANO De BERGERAC

(Sirano Dö Berjerak)

Yazan: Edmond Rostand

Türkçesi: S. Esad Siyavuşgil

Telefon: 42157

KOMEDİ KISMI

ZARARSIZ YALAN

Yazanlar: Perdes-Milo, Kempner Hochstadt

Türkçesi: S. G.

Telefon: 40409

Pazar günleri 15,30 da matine

Cumartesi ve çarşamba günleri 14 te Çocuk Tiyatrosu

AMERİCAN EXPORT LİNES İNCORPORATED – NEW-YORK

New-Yorktan limanımıza gelen

EXECUTOR

Vapuru

New-York için eşyayi ticariye kabul edecektir.

12 aralığa doğru New-York'tan limanımıza gelmesi beklenen

EXCHESTER

Vapuru

New-York için eşyayi ticariye kabul edecektir.

Fazla tafsilât için Galatada Tahir hanında

Hayri Araboğlu ve Şsı

acentalığına müracaat.

Tel: 44993-2-1

2. OCAK ÇEKİLİŞİNE HAZIRLANINIZ

Sahib ve Başyazarı

NADİR NADİ

Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: **HİKMET MUNİF ULGEN**

Cumhuriyet Matbaası

MALATYA BEZ ve İPLİK

Fabrikaları T. A. Şirketinden:

26/11/945 pazartesi ve 30/11/945 cuma günkü Cumhuriyet gazetesinde çıkan ve fabrikaca satılacağı ilân olunan ham parça, kasarlı parça, boyalı parça, yağlı parça, bez kırpıntısı, topbaşı püskülü ve hurda kamyon lâstiği

Satışlarından Sarfınazar Edildiği Bildirilir.

Eskişehir Valiliğinden:

1 — Eksiltmeye konan iş: Eskişehir vilâyetinde Eskişehir - Seyitgazi yolunun 0+000—3+600 kilometreleri fasılası esaslı onarılması ve yeni şose işi olup keşif tutarı 30175 lira 36 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Şose, Köprüler fennî şartnamesi
E — Metraj fiat bordrosu, keşif hulâsası ve proje vesair ilişikleri olup bu şartname ve evrak bedelsiz olarak Eskişehir Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.

3 — Eksiltme 17/12/945 gününe musadif pazartesi günü saat 15 te Eskişehir Vilâyet binasında toplanan Daimî Encümende yapılacaktır.

4 — Eksiltme, kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

A — 2263 lira muvakkat teminat vermesi
B — En az bu işe benzer «25.000» liralık bir iş taahhüd ve başardığına dair bonservis ibraz ederek eksiltme yapılacağı günden en az üç gün evvel bir istida ile Vilâyet Bayındırlık Müdürlüğüne müracaat ederek alacakları bu eksiltmeye iştirak vesikasını ibraz etmesi şarttır.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Vilâyet makamına getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (15698)

Millî Eğitim Bakanlığından:

Yurdun muhtelif yerlerinde açılmış ve açılacak Erkek Sanat ve Yapı Enstitülerile Erkek Orta Sanat Okulları için Sanat Şubeleri ve ders zümreleri aşağıda yazılı öğretmen stajyer ve ustalar alınacaktır. Atelye öğretmen stajyer ve ustalarına, menşelerine ve tâbi tutulacakları imtihanda gösterecekleri başarıya göre maaş veya ücret verilecektir. İsteklilerin birer dilekçe ve belgelerile Bakanlığa başvurmaları.

Tesviyeci	Dökümcü	Matematik
Demirci	Motörcü	Fizik
Marangoz	Elektrikçi	Türkçe
Modelci	Ressam	Tarih - Coğrafya

(15807)

SATILIK VİLLÂ

Nişantaşında «5» oda, bir hol, kalorifer, parke. Boş olarak teslim. Fiatı «50» bin lira. Telefon: 80545.

Devlet Orman İşletmesi İzmit Müdürlüğünden:

Satılacak mal : Tomruk
Mahal ve mevkii : Turnalı bölgesinin Hacialiler deposunda
Miktar ve cinsi : 2888 aded muadili 179 metreküp, 493 desimetreküp dişbudak
Muhammen bedeli : Beher metreküpü 48 lira 50 kuruştur.
İlk teminatı : % 7,5 hesabile 653 liradır.
Müddeti : (30) gündür
İhale şekli : Açık arttırma
İhale tarihi : 7/12/945 cuma günü saat 15 te
İhale yeri : İzmit İşletme Müdürlük binasında

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı tomruklar açık arttırmıya konulmuştur.

2 — Buna aid şartname Ankarada Orman Genel Müdürlüğünde, Istanbul, Geyve, Karasu, Adapazarı, Izmit İşletme Müdürlüklerile Kandıranın Turnalı Orman Bölge Şefliğinde görülebilir.

3 — Taliblerin ihale gününde evrakı müsbite ve ilk teminatlarile Komisyona müracaatleri. (15542)

Millî Eğitim Bakanlığından:

1 — Gezici köy demirciliği ve marangozluğu kursları için Ankarada Bakanlık genel deposunda teslim şartile muhtelif eğe ve matkab uçları kapalı zarfla satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 11.870.62 lira olup muvakkat teminatı 890 lira 30 kuruştur.

3 — Şartname, evsaf ve miktarını gösterir listeler (tatil günleri hariç) hergün Büyük Evkaf apartımanı 4 üncü katta Bakanlık Teknik Büro Müdürlüğünde görülebilir.

4 — Eksiltme 17/XII/1945 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 te Büyük Evkaf apartımanı 4 üncü katta Bakanlık Teknik Büro Müdürlüğü dairesinde toplanacak olan arttırma, eksiltme ve ihale komisyonunca yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin kanunun icab ettirdiği vesaikle birlikte muayyen gün ve saatte komisyona müracaatleri.

6 — Zarfların ihale saatinden bir saat evvel komisyona verilmiş veya gelmiş olması şarttır. (15880)

Nişantaşı Kız Enstitüsü Müdürlüğünden:

İhale tarihi	Saati	Teminatı	Cinsi
4/12/1945	11	540 Lira	İnegöl benzeri hezaran tipi sandalya

İhale günü ve saati yukarıda yazılı sandalyaların isteklilerin 2490 sayılı kanun mucibince muktazi ve bu işle meşgul olduğuna dair vesaikle birlikte Meslek Okullar Saymanlığında teşekkül edecek komisyonda açık eksiltmesi icra olunacağından müracaatleri ilân olunur. (15842)

Maliye Bakanlığından:

Kâğıdı depodan verilmek üzere 12.5X16 eb'adında 10 milyon aded zarf imal ettirilecektir. Isteklilerin fiat ve müddet hakkındaki tekliflerini bir mektubla 5 aralık 1945 akşamına kadar Beşiktaşta Hayreddiniskelesi sokağındaki Maliye Kırtasiye Deposuna bildirmeleri. (15854)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

(Kömür Yükleme ve Boşaltma İşleri Yaptırılacak)

Ankara 2 nci İşletme Komisyonundan:

1 — Aşağıda adları yazılı lokomotif depolarına 1/1/946 tarihinden 31/12/946 tarihine kadar gelecek kömürlerin vagonlardan boşaltılması ve istifi ve istif yerlerinden makine tenderlerine yükletilmesi işleri kapalı zarf usuliyle ve ayrı ayrı eksiltmeye çıkarılmıştır.

Kömürlerin miktarile muhammen bedel ve geçici inancaları ve ihale gün ve saatleri hizalarında gösterilmiştir.

3 — Eksiltmeleri Ankara istasyonunda 2 nci İşletme binasında toplanacak komisyonda yapılacaktır.

4 — Ankara deposunun 402 kuruş, Karabük deposunun 214 kuruş ve Çankırı ve Çatalağzı depolarının da 183 er kuruş mukabilinde şartnameleri idarenin Ankara ve Haydarpaşa veznelerinden tedarik edilir.

5 — İsteklilerin kanuni vesikalarile geçici inancalarını ve tekliflerini havi zarflarını eksiltme saatlerinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri veya muayyen saatten evvel Komisyonun eline geçecek tarzda iadeli taahhüdlü olarak postayla göndermeleri. (15808)

Depo ismi	Kömür miktarı Ton	Beher tonun muhammen bedeli Boşaltma Krş.	Yükleme Krş.	Geçici inancası Lira K.	İhale gün ve saatleri
Ankara deposu	75000	27,60	79,35	5260,63	18/12/945 Salı saat 16
Çankırı »	40000	23,95	67,07	2730,60	19/12/945 Çarşamba saat 16
Karabük »	40000	27,60	79,35	3208,50	20/12/945 Perşembe saat 16
Çatalağzı »	40000	23,95	67,17	2730,60	21/12/945 Cuma saat 16.

Elektrik Motörü Satışı

Karamürsel Mensucat ve Ticaret A. Ş. den:

Vefada Taşteknelerdeki fabrikamızda mevcud olup şirketimizce kabili istimal olmadığından 220/380 voltluk, 1400 devirli, Simens markalı, iki beygirlik on aded müstamel elektrik motörü 7 aralık 1945 cuma günü saat 11 de Vefadaki fabrikamız binasında açık arttırma suretile satılacağından, fabrikamızda sözü geçen motörleri görmek ve satışa iştirak etmek istiyenlerin, yukarıda bildirilen tarihten evvel (200) lira teminat akçesile Sultanhamamında İkinci Vakıf hanındaki Şirket Merkezine müracaatle kaydolunmaları rica olunur.

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

1 — Hara için 75 takım yazlık, 45 takım demonstrasyon elbisesi ve nümuneye göre kumaşı ve astarlığı, dikişi ve bütün levazımatı terziye aid olmak üzere 120 takım elbise pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Pazarlık 5/12/945 çarşamba günü saat 15 te Harada yapılacaktır.

3 — Yazlık elbisenin beher takımı 20 lira, demonstrasyon elbisenin 120 liradan olmak üzere «120» takım elbisenin muhammen fiatı 6,900 lira olup teminatı «1,035» liradır.

4 — Bu işe aid şartname Bursa, İstanbul Veteriner Başmüdürlüklerile Karacabey Harasında görülebilir.

5 — İsteklilerin belli günde Harada hazır bulunmaları, lâzımdır. (15621)

Serbest Jüt İpliği Satışı

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Ofisimizce bu defa, bir miktar (2) ve (3) katlı jüt ipliği satışa çıkarılmıştır. İhtiyaç sahiblerinin, Ofis Satış Servisine müracaatleri. (15740)

(Kapalı Zarfla Masa ve Sandalya Yaptırılacak)

İstanbul Defterdarlığından:

Tip No.	Cinsi	Muhammen bedel ve % 15 müteahhid kârı lira
8	Şef masası	)
12	Memur masası	)
14	Daktilo masası	) 15000,00
11	Yazıhane koltuğu döner	)
10	Sandalya marukenli	)
13	Memur sandalyası karaağaç	)

Yeni yaptırılan Maliye şubeleri için yukarıda yazılı masa, koltuk ve sandalyanın 12/12/945 pazartesi saat 15,30 da kapalı zarfla ihalesi yapılacaktır.

Şartname ve tiplerine göre yapmayı taahhüd edecekler (1125) liralık teminat makbuzlarını havi kapalı zarflarını ihale günü saat 14,30 a kadar Millî Emlâk Müdürlüğündeki komisyona vermeleri.

Şartnamesini görmek için de sözü geçen Müdürlüğe başvurmaları. (15583)

DERİ SATILIYOR

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Malın cinsi		Fiatı Lira	Kr.
Keçi çantalık preseli renkli deri	10 Dsm²		85
Süet deri (işlenmiş)	» »	1	25
İşlenmiş deri	»	1	75
(GLASELER)			
		Lira	Kr.
Siyah Glase	Kalite No. 6		50
» »	» » 5		95
» »	» » 4	1	05
» »	» » 3	1	15
» »	» » 2	1	25
» »	» » F,F	1	45
Renkli Glase	Kalite No. 6		55
» »	» » 5	1	00
» »	» » 4	1	10
» »	» » 3	1	20
» »	» » 2	1	30
» »	» » F,F	1	50

(15933)

Devlet Denizyolları İşletme U. M. İlânları

1 — Karabiğa iskelesinin 8554 lira 22 kuruş keşif tutarında bulunan onarımı işi 12/12/1945 çarşamba günü saat 11 de pazarlıkla isteklisine ihale olunacaktır.

2 — İsteklilerin -tatil günleri dışında- pazarlıktan en az yedi gün önceye kadar Genel Müdürlüğe dilekçe ile başvurup ehliyet vesikası almaları, 641 lira 57 kuruş geçici güvenme yaptırıp pazarlık günü saat 11 de Alım Satım Komisyonuna başvurmaları gerektir. Genel Müdürlük ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. (15934)

İstanbul Tekel Bira Fabrikası Müdürlüğünden:

Aded	Cinsi
600 kazan	Küspe

1 — Yukarıda yazılı tahminen 600 kazan küspe pazarlık suretile satılacaktır.

2 — Pazarlık 14/12/945 günü saat 10 da Tekel İstanbul Bira Fabrikası Müdürlük binasında mübayaa komisyonunca yapılacaktır.

3 — Şartname ve küspeler her gün adı geçen fabrikada görülebilir.

4 — Güvenme parası % 15 tir. (15889)

TURAL kompримeleri

ÖKSÜRÜK ve BRONŞİTE KARŞI

BÜTÜN ECZANELERDE ARAYINIZ

Dr. Fahri Celâl

Sinir, Kekemelik ve Söyleme Kusurları Tedavisi

Cağaloğlu, Halk Partisi karşısı 21

Telefon: 20785.

MÜHİM İLÂN

TRANSİLVANİA vapuru

10 aralık 1945 tarihi raddelerinde limanımızdan yolcu ve emtia kabul ederek BEYRUT (tesadüfen HAYFA), MARSİLYA ve NAPOLİ için hareket edecektir.

Daha fazla malûmat için Galatada Tahir han Serviciul Maritim Roman İstanbul Acentalığına,

Tel: 49449 - 49450 müracaat.

HER AKŞAM: Galatasaray

GARDEN BAR'da

25 artist iştirakile

KABARE — DANS — MÜKEMMEL CAZ

Bol eğlence, fiatlarda ucuzluk.

KONSUMASYON 200 KURUŞTUR.

HER PAZAR saat 16 da MATİNE

İstanbul Tekel Başmüdürlüğünden:

1 — Kahve ve çayhane işleten esnaf aralık 945 ayı kahve, çay ihtiyaclarını Tekel Satış Depolarından alacakları fişler karşılığında kahve, çay satıcılarından tedarik edeceklerdir.

2 — Sınıflar için tahsis edilen kahve, çay miktarı aşağıda gösterilmiştir.

Sınıf	Kahve	Çay
I	25,—	1,500
II	20,—	1,200
Diğer sınıflar	15,—	0,800

(15917)

Külçe Bakır Satışı

Ergani Bakır İşletmesi Müdürlüğünden:

İstihsal etmekte olduğumuz Blister ve Rafine Külçe Bakırlarının Yurd için taliblerine Maden istasyonu vagonda teslim.

Blister Bakırı Tonu 700 Lira

Rafine Bakırı Tonu 800 Liradan

satışları yapılmakta olduğu ilân olunur. (15108)

Birinci Ticaret Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Okulda 1/12/945 den 31/3/1945 tarihine kadar devam etmek üzere stenoğrafi kursu açılacaktır.

2 — İsteklilerin hergün Okul Müdürlüğüne başvurmaları. (15890)

Başbakanlık İstatistik Genel Müdürlüğü Eksiltme ve İhale Komisyonundan:

1 — Kapalı zarfla eksiltme ve ihalesi yapılacak olan 33 forma tahmin olunan 15 inci cild İstatistik yıllığından 3000 nüsha bastırılacaktır. 16 sahifelik beher forması için 165 lira bedel tahmin olunmuştur. %7,5 hesabile muvakkat teminat vesikası verilmek lzımdır.

2 — Eksiltme 1946 ocak ayının 4 üncü cuma günü saat 15 te Istatistik Genel Müdürlüğünde toplanacak olan komisyon huzurunda yapılacaktır. Zarfların bir saat evvel komisyon reisliğine verilmesi lâzımdır. Bu babdaki şartname komisyon kâtibliğinden istenebilir. (15874)

(Mecidiyeköy ve Civarında Satılık Arsalar)

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	Cinsi	Kıymeti Lira	Teminatı Lira
51217-479	Beyoğlu, Mecidiyeköy, 11 pafta, 49 ada, 1 parsel 17140 M² arsa.	6856	515
51217-1114/162	Beyoğlu, Dikilitaş Mah. Balmumcu Dere Sok. 4 pafta, 30 ada, 1 parsel 11822,50 M² arsa.	5912	444

Yukarıda yazılı arsalar 28/12/945 cuma günü saat 15,30 da Millî Emlâk Müdürlüğündeki komisyonda ayrı ayrı kapalı zarfla satılacaktır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlanmış teklif mektublarını satış günü 14,30 a kadar komisyona vermeleri.

Yakın bir zamanda imar olunacak bu arsaların yerlerini tayin için haritası üzerinde izahat verilmek üzere Millî Emlâk Müdürlüğüne başvurmaları. (15200)

Başbakanlık İstatistik Genel Müdürlüğü Eksiltme ve İhale Komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltme ve ihalesi yapılacak olan her ay birer kitab halinde 12 aylık Haricî Ticaret Aylık İstatistiklerinin baskısıdır.

2 — Bir seneliği 400 forma tahmin olunan bu eserlerin yalnız aralık ayı 300 - 500 nüsha ve diğer ayları 150 - 300 nüsha olacaktır.

3 — Bu eserlerin 16 sahifelik beher forması için 75 lira üzerinden ceman 30,000 lira bedel tahmin edilmiştir. %7,5 hesabile muvakkat teminat vesikası verilmek lâzımdır.

4 — 1946 eksiltme 1946 ocak ayının 4 üncü cuma günü saat 16 da İstatistik Genel Müdürlüğü binasında toplanacak olan komisyonda yapılacaktır. Zarfların bir saat evvel komisyon reisliğine verilmesi lâzımdır. Bu babdaki şartname komisyon kâtibliğinden istenebilir. (15875)

Yol Yaptırılacak

İzmir İli Daimî Encümeninden:

Torbalı - Tire şosesinin 62 nci kilometresinde yaptırılacak 1200 metre toprak tesviyesi ve şose inşaatı ile sınai imalât işleri 70832 lira 98 kuruş keşif bedelile 3/12/945 gününden itibaren on beş gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 18/12/945 salı günü saat 16 da Il Daimî Encümen odasında yapılacaktır.

Geçici güvenlik akçesi 4791 lira 65 kuruştur.

Bu işe aid keşif, metraj, fiat bilimleri, projeler ve özel şartlaşma, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, eksiltme şartnamesi ve sözleşme projesi İzmir, Ankara, Istanbul Bayındırlık Müdürlüklerinde incelenebilir.

Eksiltmeye iştirak için isteklilerin bu gibi işleri başardıklarını gösterir vesikalarile ihaleden iki gün evvel İl makamına başvurmaları ilân olunur.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

MEMUR ALINACAK

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

Istanbul Vakıflar Başmüdürlüğü ile Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğünde açık bulunan (15) lira aslî maaşlı memuriyetler için 17/12/945 günü saat 14 te yazılı müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Müsabakaya gireceklerin en az ortaokulu bitirmiş ve Memurin Kanununda aranılan vasıfları haiz ve muvazzaf askerliğini yapmış olmaları lâzımdır.

Isteklilerin 15/12/945 cumartesi günü saat 13 e kadar aşağıda yazılı belgeleri dilekçelerine bağlayarak Çemberlitaşta Istanbul Vakıflar Başmüdürlüğüne başvurmaları.

1 — Okul şahadetnamesi veya onamlı örneği.
2 — Nüfus cüzdanı veya onamlı örneği.
3 — Dört tane fotoğraf.
4 — Evvelce başka yerde çalışmış olanların ayrılma sebeblerini gösterir belge. (15924)

Vakıf Paralar Müdürlüğünden:

İdaremizde açık olan memuriyetler için 15/12/1945 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat on ikide müsabaka imtihanı yapılacaktır. İsteklilerin ve şeraiti öğrenmek istiyenlerin Vakıf Paralar Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (15814)

SATILIK KATRAN KERESTESİ

Devlet Orman İşletmesi Finike Müdürlüğünden:

Bölgesi	Deposu	Cinsi	Miktarı Aded	M³	Ds³	Beher M³ Muh. Bedel Lira K.	% 7,5 teminatı Lira K.	İhale gün ve saati
Çatallar	Finike Tatlıçay	Katran kereste	8505	720	901	155 00	8380 47	18/12/945 Saat 15

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı katran kerestesi açık arttırma suretile satışa arzedilmiştir. Arttırma 18/12/945 tarihine musadif salı günü saat 15 te Devlet Orman İşletmesi Finike Müdürlüğü binasında teşekkül edecek komisyon huzurunda yapılacaktır.

2 — İhaleye girmek istiyenlerin yukarıda yazılı 8380 lira 47 kuruş teminatı arttırma saatine kadar İşletme veznesine yatırmakla makbuzunu komisyona ibraz etmeleri şarttır.

3 — Kereste 36 kilometrelik bir su nakliyatile Finike Merkez Tatlıçay deposuna kadar getirilmiş ve deniz kenarında olmakla doğrudan doğruya gemi nakliyatına müsaid ve çapları oldukça elverişlidir.

4 — Bu satışa aid şartname ve çap listesi Ankarada Orman Genel Müdürlüğünde, İstanbul, Turgudlu, Fethiye, Kaş, Antalya, Alanya, ve Mersin İşletme Müdürlüklerile İşletmemiz Merkezinde görülebilir.

Taliblerin mezkûr gün ve saatte teminatlarile birlikte komisyonumuza müracaatleri ilân olunur. (15861)